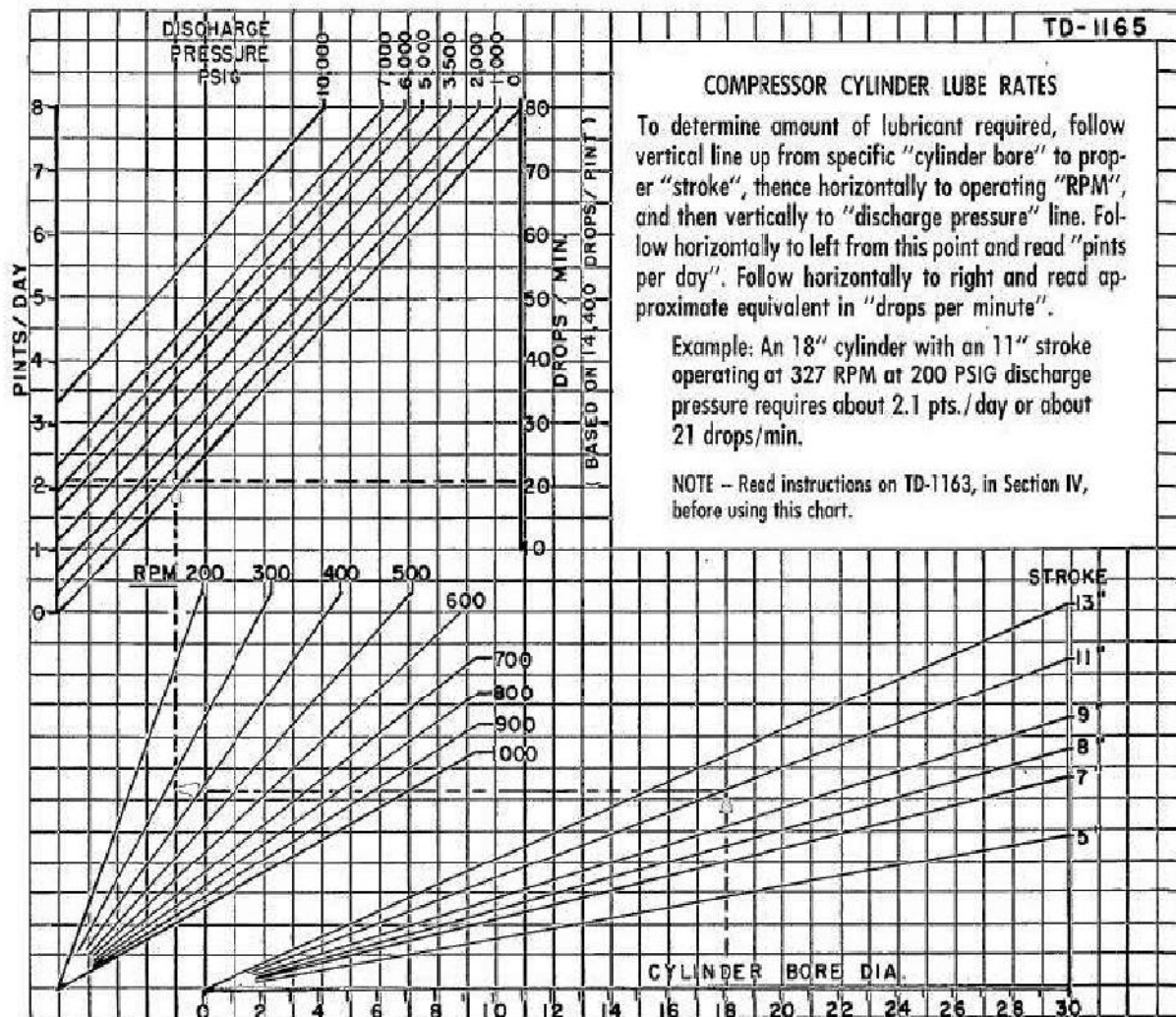

مثال: مقدار روغن مورد نیاز برای روغنکاری سیلندریه قطر ۱۸ اینچ با کورس ۱۱ اینچ که با دور ۳۲۷ دور بر دقیقه گذرانافشار کند طبق منحنی های صفحه بعد 2.1 pts/day یا بطور تقریبی ۱ قطر ۲۱ در دقیقه محاسبه می گردد. لازم به توضیح است که در مواردی که مقدار روغن مورد نیاز برای روغنکاری زیاد باشد از تعداد بیشتری پمپ قطر برای روغنکاری استفاده می شود (غالباً از دو عدد پمپ) که مجموع فلوی آنها با فلوی مورد نیاز یکی باشد استفاده می شود و روغن در قسمت های بالایی سیلندر تزریق می شود.

LUBRICATION RATES FOR COMPRESSOR CYLINDERS

در جدول صفحه بعد روغن توصیه شده برای روغنکاری داخل سیلندر کمپرسورهای ۱- متوسط کارخانه سازنده آورده شده است.

Standard Cylinder Oil Recommendations

OPERATING CONDITIONS	TYPE 1	TYPE 2	TYPE 2X	TYPE 3	TYPE 3X
Cylinder diameter (in.)	Max. 26	Max. 26	Max. 26	Over 26	Over 26
(cm.)	Max. 66	Max. 66	Max. 66	Over 66	Over 66
Discharge Temperature (°F)	Max. 350	Max. 350	Max. 350	Over 350	Over 350
(°C)	Max. 177	Max. 177	Max. 177	Over 177	Over 177
Condensed water vapor present	No	No	Yes or possible	No	Yes or possible
Suspended liquid present	No	No	Yes or possible	No	Yes or possible
Special requirements: All Multistage or circulator cylinders with discharge pressure of 2000 to 7000 psig (140 to 490 kg/cm ²).	No	No	No	Required	Required
OIL REQUIREMENTS					
Flash Point - Open Cup (°F)	350 Min.	380 Min.	380 Min.	410 Min.	410 Min.
(°C)	177 Min.	193 Min.	193 Min.	210 Min.	210 Min.
Viscosity at 100°F (37.8°C): Saybolt Universal, SSU Kinematic Viscosity, CS	420 Max. 90.5 Max.	----- -----	780 Max. 168.4 Max.	----- -----	----- -----
Viscosity at 210°F (98.9°C): Saybolt Universal, SSU Kinematic Viscosity, CS	50 Min. 7.27 Min.	54 Min. 8.48 Min.	60 Min. 10.2 Min.	105 Min. 21.5 Min.	105 Min. 21.5 Min.
Carbon Residue (Conradson)	0.25 Max.	0.45 Max.*	0.45 Max.*	0.65 Max.	0.65 Max.
Sulfated Ash	-----	0.40 Max.	-----	-----	-----
Neutralization Value (color) Total Acid Number	-----	0.10 Max.**	-----	-----	-----
Strong Acid Number	0.00 Max.	0.00 Max.	0.00 Max.	0.00 Max.	0.00 Max.
* Ash-free basis.					
** On straight mineral or additive-treated, non-detergent oils.					

Type 2X — Compounded compressor cylinder oil or detergent engine oil is recommended. This oil must be capable of providing an improved state of boundary lubrication and must resist the washing effect of the particular condensate involved.

Type 3 — Rust and/or oxidation-inhibited oil or straight mineral oil acceptable.

Type 3X — Compounded compressor cylinder oil or detergent engine oil is recommended. This oil must be capable of providing an improved state

of boundary lubrication and must resist the washing effect of the particular condensate involved.

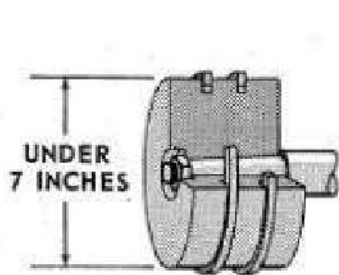
SERVICE CONSIDERATIONS

- (a) When Type 1 oil is recommended, oils on the high side of the viscosity range are favored for single-stage compressors.
- (b) On multi-stage and circulator type compressors, it is necessary to use a higher viscosity oil than is indicated by cylinder size. Cylinders

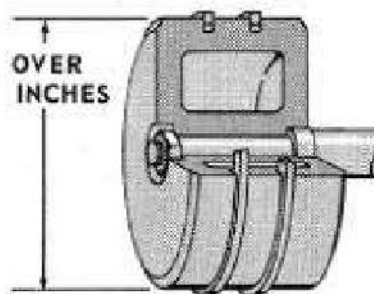
پیستون Piston

عامل اصلی حرکت گاز در داخل سیلندر پیستون است که بصورت یک استوانه در داخل سیلندر از طریق دسته پیستون حرکت رفت و برگشتی انجام می دهد.

بسته به شرایط عملیاتی معمولاً پیستون ها از جنس آلومینیوم (به جهت سبک بودن) یا چدن ساخته می شوند برای کم کردن وزن پیستون برای سایزهای بزرگتر (بیشتر از ۷ اینچ) آنها را بصورت تو خالی می سازند.

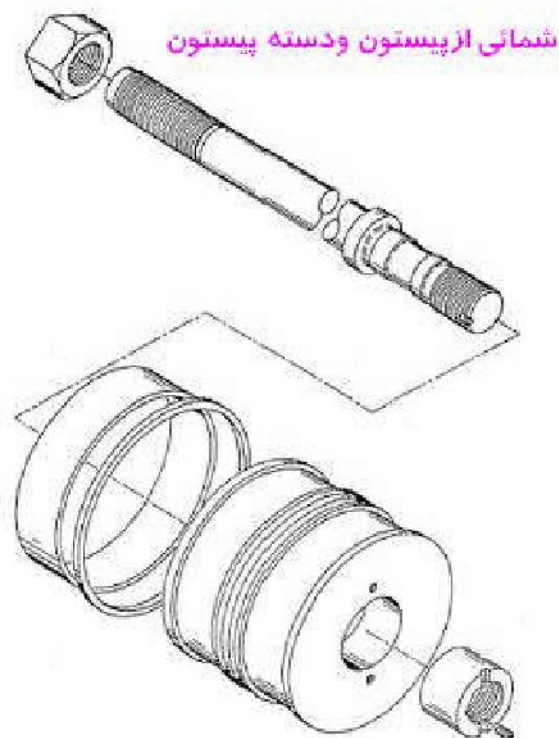

پیستون توپر

پیستون توخالی

همچنین برای سایزهای بالاتر برای مقاوم کردن آن سطح پیستون را با برنز یا باییت و به توسط اسپری پوشش می دهند و مقاومت شیارهای محل قرارگیری رینگ ها روی پیستون نیز به روش های متعددی تقویت می شود پیستون به توسط مهره های قفل شونده Lock Nut روی دسته پیستون Rod Piston نصب می گردند و بسته به نوع طراحی رینگ ها و پیستون بصورت یک تکه یا چند تکه طراحی و ساخته می شود.

روشن سفت کردن مهره سر پیستون روی دسته پیستون

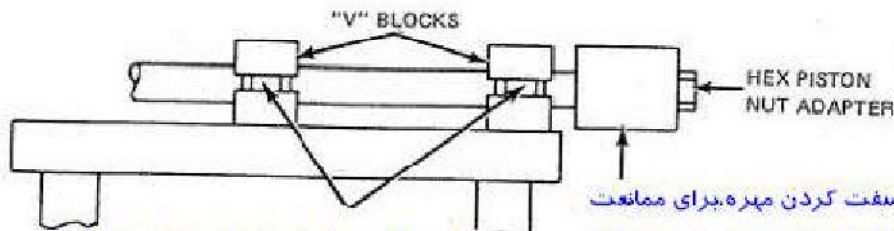
به دلیل حساسیت بازی پیستون که در شرایط عملیاتی سختی کار می کند محکم کردن پیستون روی دسته پیستون از اهمیت زیادی برخوردار است که گاهی نیز شاید به همین دلیل اقدام به ساخت پیستون و دسته پیستون بصورت یک تکه گرفته می شود. در صورتی که مهره سر پیستون کمتر از حد کوردنیار سفت شود باعث شل شدن آن در چین کار و برخورد پیستون با سر سیلندر و ..... می گردد و در صورتی هم که بیشتر از حد مجاز سفت شود باعث ترک خوردن پیستون و اعمال نیروی زیاد روی رادی پیستون و مستقل بعدی می گردد و لذا باید سفت کردن این مهره طبق پیروسه خاصی انجام شود که ذیلا به شرح آن پرداخته می شود.

برای مهار کردن پیستون هنگام سفت کردن مهره سر آن از وسیله ای که در زیر شکل آن را مشاهده می کنید استفاده می شود که لوله راحتی قابل ساخت است و بسته به قطر دسته پیستون قابل تغییر است .

دو عدد دبلوک روی میز کار پیچ می شود و سپس پیستون روی آن قرار می گیرد (در قسمت های بالایی آن شیمیر قرار داده می شود تا زخمی نشود) و کتفه های بالایی روی آن قرار داده می شود و پیچ های مربوطه محکم می شوند تا در چین سفت کردن مهره بجزرود.

در شکل های زیر شماتی از این سیستم همراه با ابعاد و اندازه های مختلف آن برای قطرهای مختلف رادی پیستون آورده شده است.

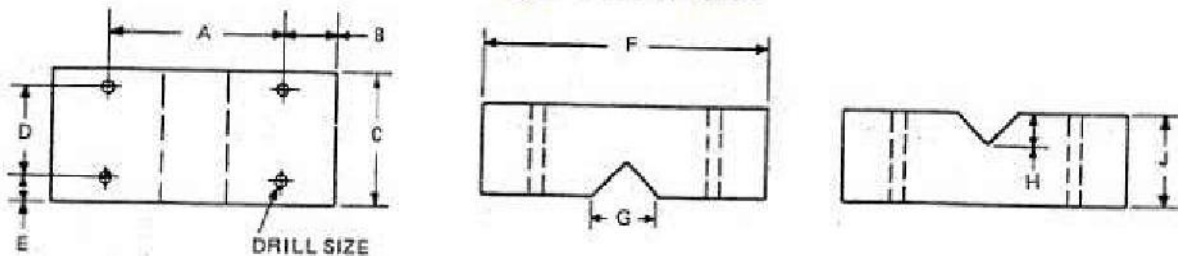
نگهدارنده دسته پیستون برای سفت کردن

هنگام سفت کردن مهره برای ممانعت از خم شدن دسته پیستون پیستون باید مهار شود

برای جلوگیری از صدمه دیدن رادی پیستون باید از شیمیر مسی با ضخامت ۳ میلی متر استفاده شود

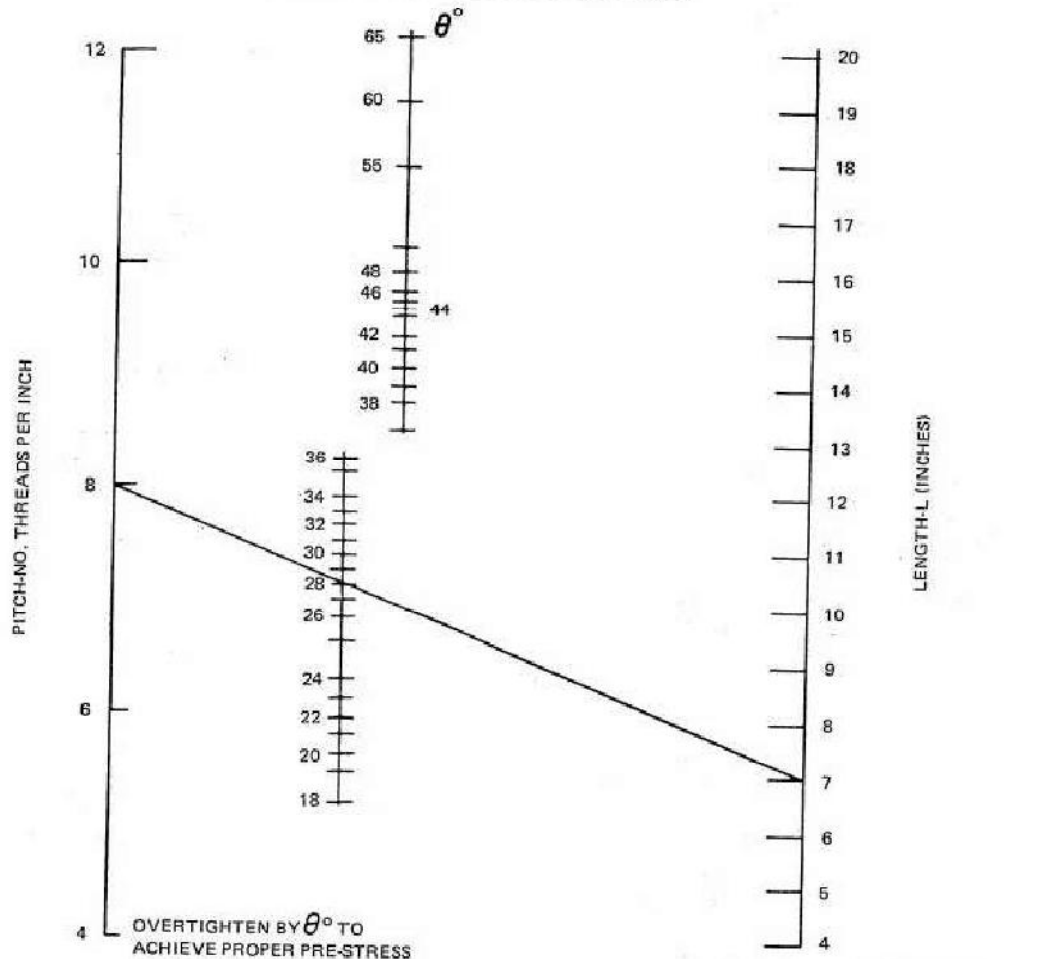
مادریال "V" BLOCKS فولاد

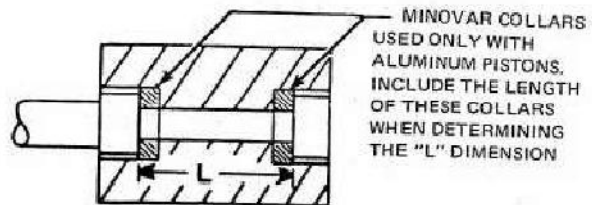
DIMENSION TABLE (CENTIMETERS)										DRILL SIZE
ROD SIZE	A	B	C	D	E	F	G	H	J	
UP TO 5.7 cm	8.9	4.5	15.2	10.2	2.5	17.8	5.4	1.6	6.4	1.9
5.7 cm & LARGER	20.3	6.4	15.2	10.2	2.5	33.0	7.0	4.5	10.2	2.9

روشن سفت کردن مهره نگه‌دارنده رادپستون روی پیستون به این صورت است که پس از قرار دادن دسته پیستون روی این وسیله و محکم کردن V-Block ها اقدام به سفت کردن مهره سرپیستون با تورک مناسبی که از جدول استاندارد بدست می‌آید (جدول آخر کتاب) می‌شود و در مرحله بعد برای سفت کردن نهائی به اندازه زاویه مناسبی مجدداً سفت می‌شود که زاویه مناسب از جدول زیر طبق مشخصات قطر و دنده‌ها بدست می‌آید به عبارت دیگر پس از سفت کردن مهره با تورک مندرج‌دابه اندازه زاویه قرائت شده از جدول صفحه بعد آن را دوباره سفت می‌کنیم که در این حالت دسته پیستون آماده نصب می‌باشد.

NO. THREADS AND LENGTH L. TO FIND θ°

EXAMPLE
8 PITCH ROD - 7" BETWEEN CO-BORES SHOWS 28° OVERTIGHTENING REQUIRED

NOTE: THIS CURVE APPLIES TO ALL PISTONS WITH STRAIGHT BORES. DO NOT USE THIS CURVE ON PISTONS THAT USE RODS WITH A TAPER FIT.

NOTE: LENGTH "L" IS TOTAL DISTANCE BETWEEN PISTON ROD SHOULDER AND THE NUT FACE

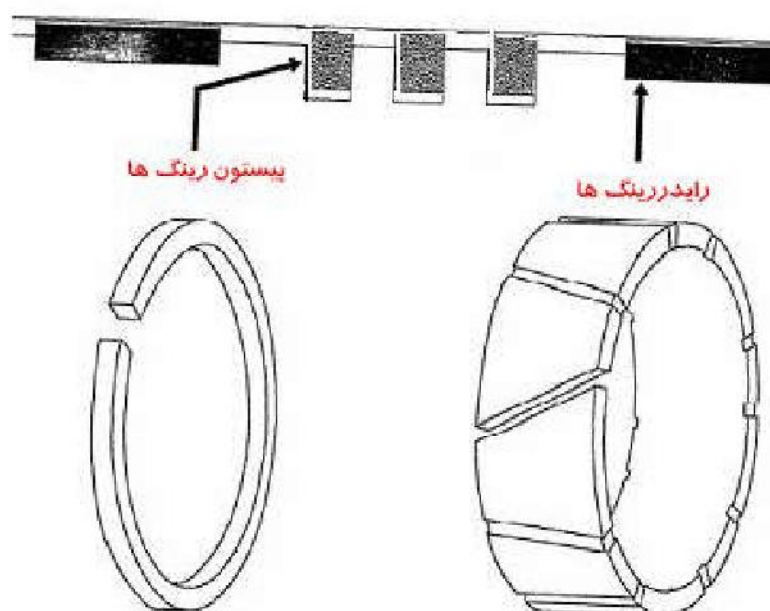
رینگ هایی که روی پیستون نصب می شود Compressor Rings

روی پیستونهای کمپرسورهای رفت و برگشتی که بصورت افقی نصب می شوند از دو نوع رینگ استفاده می شود که عبارتند از:

الف - Ring Rider ها

ب - Piston Ring ها

در شکل زیر شماتی از این رینگ ها ونحوه فرار گرفتن آنها روی پیستون نشان داده شده است.

هر کدام از این رینگ ها وظیفه خاصی را انجام می دهند که ذیلا به شرح آن پرداخته می شود.

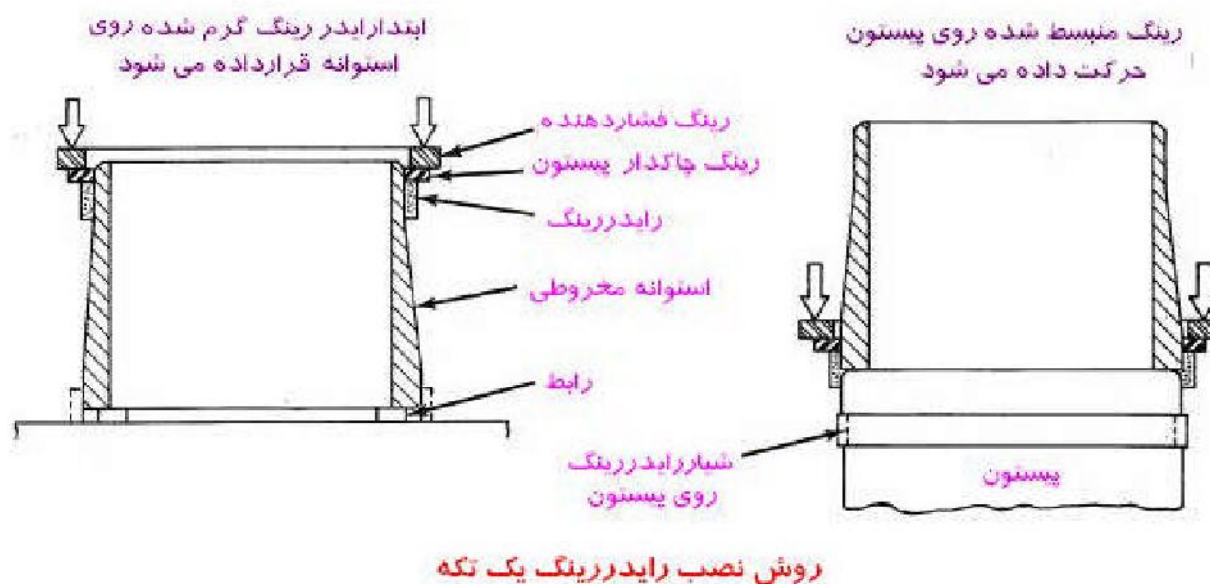
الف Ring Rider ها

رایدر رینگ ها رینگ هایی هستند که پیستون روی آنها سوار می شود و وظیفه آنها تحمل وزن پیستون است بخصوص روی کمپرسورهایی که پیستون های آنها سنگین است و بصورت افقی نصب می شوند. رایدر رینگ ها معمولا از جنس های غیر فلزی ساخته می شوند و به دو صورت روی پیستون نصب می شود. بصورت یک تکه که برای نصب آنها باید قطعات پیستون از همدیگر جدا شوند (پیستون های چند تکه) توسط Expand کردن آنها روی پیستون نصب می شوند.

رینگ چاک دار که در بعضی از کمپرسورها از رینگ های چاک دار که بصورت مورب بریده شده اند و بدون نیاز به Expand یا جدا کردن قطعات پیستون روی آن نصب می شوند.

در شکل زیر وسیله ای که برای منبسط نمودن رایدر رینگ های مرحله اول کمپرسورهای استفاده می شود نشان داده شده است. همانگونه که در شکل مشاهده می شود این وسیله از یک استوانه مخروطی تشکیل

شده که روی پیستون قرار داده می شود و در رینگ ها پس از گرم شدن با فشار روی آن حرکت داده می شوند (برای زیاد کردن قطر داخلی آن) و باعث قرار گرفتن اینها روی پیستون می شود.

پیستون رینگ ها Piston Rings

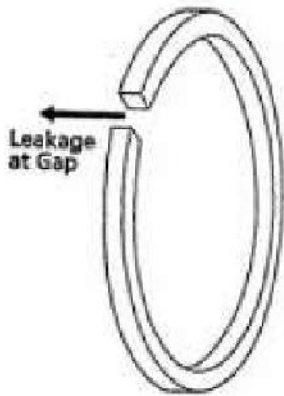
پیستون رینگ ها چندین کار مهم انجام می دهند :

- ۱- آب بندی بین سیلندر (Liner) و پیستون با کاهش فاصله بین آنها جهت جلوگیری از نشتی های داخلی گاز از یک طرف پیستون به طرف دیگر آن که مهم ترین وظیفه آنها است .
- ۲- انتقال حرارت ایجاد شده از پیستون به جداره سیلندر و خنک کردن آن.
- ۳- پخش کردن روغن تزریمی شده به داخل سیلندر به تمامی سطوح داخلی آن .
- ۴- انتقال حرارت از پیستون به جداره سیلندر.

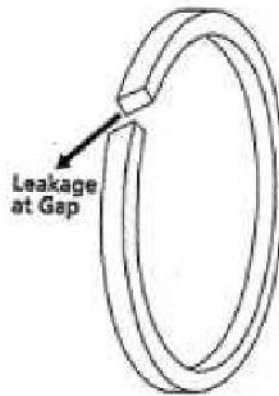
جنس این رینگ ها باید طوری انتخاب شود که ضعیف تر از جداره سیلندر یا Liner باشد و باعث خرابی آنها نشود و همینطور بسته به نوع گاز باید گاز داخل سیلندر تاثیرات خوردگی روی آنها نداشته باشد و همچنین دارای کمترین ضریب اصطکاک باشد .

رینگ ها معمولاً از موادی مثل برنز ، چدن ، باکالیت ، نئولون ، کربن یا موادی مشابه اینها ساخته می شوند . لازم به توضیح است که Bore داخل سیلندر باید کاملاً صاف و دایره ای باشد و در محدوده های تولرانس های پیشنهادی کارخانه سازنده باشند . و شیارهایی که رینگ ها در داخل آنها قرار می گیرند خیلی دقیق ، صاف و کاملاً عمود بر سطح پیستون باشند و در رینگ های چند تکه محل های برش رینگ ها رو به روی همدیگر نصب می شوند

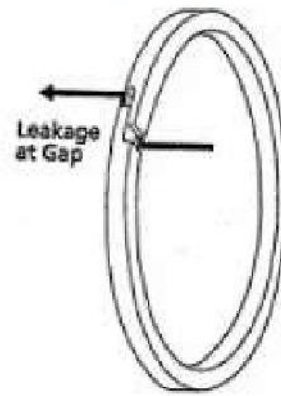
اتصال صاف

اتصال مورب

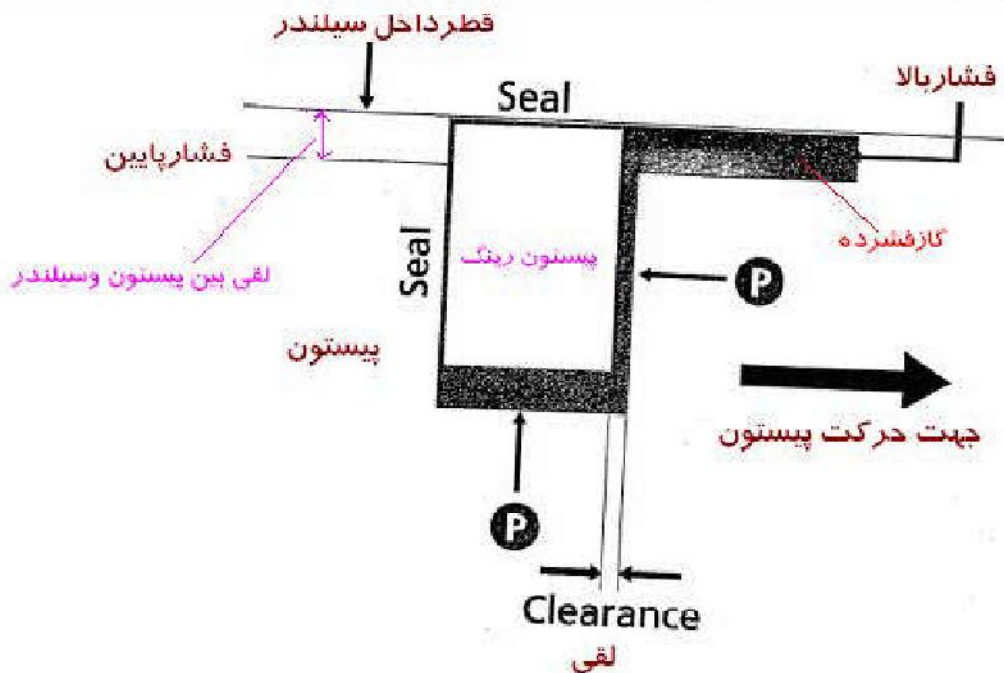
اتصال پله ای

اصول آب بندی Piston Rings

پیستون رینگ ها از نوع آب بندی های شناور اتوماتیک Floating Automatic هستند که نحوه کار آنها بر اساس فشار گاز داخل کمپرسور است که روی رینگ اعمال می شود و باعث چسبیدن رینگ در داخل سیلندر و روی پیستون (بصورت محوری در داخل شیار رینگ) که باعث کم شدن فاصله آن با دیواره سیلندر و شیار روی پیستون شده و جلوی فرار گاز گرفته می شود. لازم به توضیح است که علاوه بر صاف و صیقلی بودن داخل سیلندر دیواره های شیار رینگ ها (محل فرار گیری رینگ) باید اولاً کاملاً صاف و صیقل باشد و کمابرسطح پیستون عمود باشد تا بیشترین سطح تماس بین آنها وجود داشته باشد.

در شکل زیر شمایی از مقطع رینگ و محل فرار گیری آن روی پیستون و نحوه عملکرد آن نشان داده شده که ذیلاً به شرح اصول کار آن پرداخته می شود :

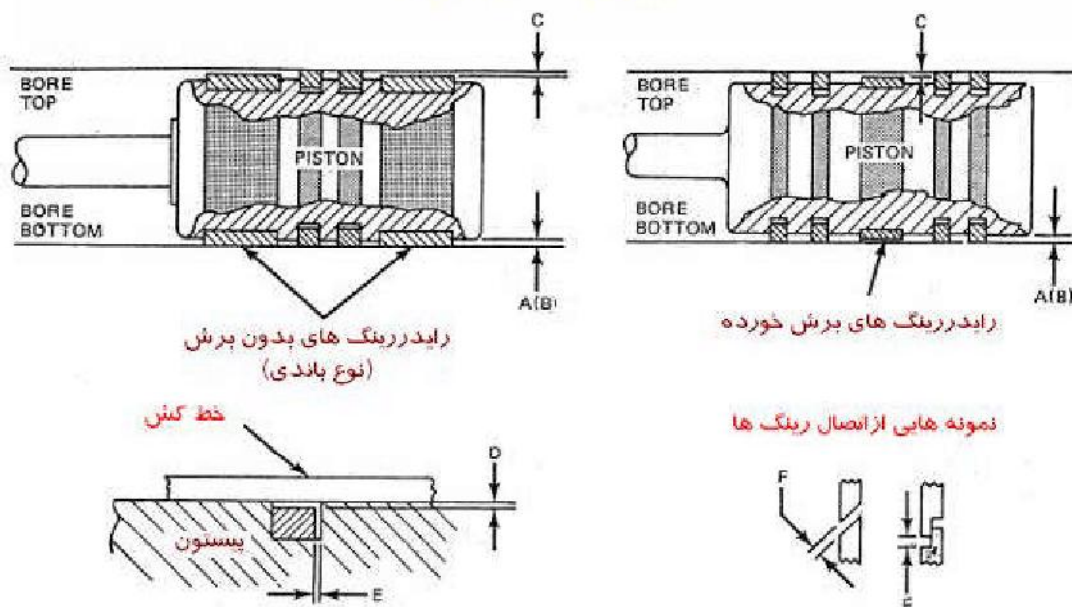

وقتی سیکل Compression در حال انجام است گاز فشرده شده داخل کمپرسور زیر رینگ ها نفوذ می کند و باعث چسبیدن رینگ به جداره سیلندر می شود و با کم شدن فاصله از فرار گاز جلوگیری می شود و همینطور فشار گاز روی سطح پیشانی رینگ اعمال می شود و باعث چسبیدن رینگ روی جداره پیستون شده (سطح داخل شیار) و کلا راه خروج گاز بسته می شود و بدین ترتیب عملیات آب بندی رینگ انجام می شود

لازم به توضیح است که پهنای شیارها روی پیستون (جای رینگ) باید کمی بیشتر از پهنای رینگ ها باشد و همچنین قطر خارجی رینگ جمع شده نیز باید کمتر از قطر داخلی سیلندر باشد تا گاز بتواند در این نواحی نفوذ کند و کار آب بندی را انجام دهد یعنی رینگ در جای خودش آزادی حرکت داشته باشد که البته میزان این لغی ها باید در حد مجاز خود باشد. اگر این لغی از حد مجاز بیشتر باشد باعث لرزش و ارتعاش رینگ و برخورد شدید با جداره شیار رینگ روی پیستون شده و باعث صدمه دیدن شیار و ناصاف شدن آن شده و باعث عدم کارایی رینگ می شود. محدوده تolerانس ها و اندازه ها بسته به نوع رینگ، سایز رینگ و ... دارد که توسط کارخانه های سازنده ارائه می شود.

جدول زیر مربوط به این کلرنس ها برای کمپرسورهای ۶۰۱ واحد ایزوماکس است:

کلرنس رینگ ها پیستون

لازم به توضیح است که برای کمپرسورهایی که فشار آنها خیلی زیاد است (مرحله سوم کمپرسورهای ۶۰۱ واحد ایزوماکس) برای کم اصطکاک بین سطح خارجی رینگ و جداره سیلندر با Liner از روی سطح خارجی رینگ شیار محیطی Balancing Groove تعبیه می شود و با راه دادن آن به زیر سطح داخلی رینگ گاز از طریق سوپراخ های شعاعی یا Balancing Hole به قسمت زیر رینگ مرتبط می شود که باعث می شود گاز بین رینگ و جداره سیلندر نفوذ کرده و باعث فاصله افتادن بین آنها شود یا به عبارت دیگر جمع شدن رینگ می شود که این باعث کم شدن نیروی فشاری و نهایتاً کم شدن اصطکاک بین رینگ و جداره سیلندر می شود.

نقطه ای که در آن کلرنس اندازه گرفته می شود	کلرنس در نقطه
کلرنس بین پیستون و قسمت پایینی سیلندر در موقعیتی که راید رینگ ها روی پیستون نصب شده اند (برای راید رینگ نو)	A
مثل حالت قبلی که نشان دهنده کمترین کلرنس قابل قبول (ماکزیمم سایشی که راید رینگ ها باید تعویض شوند)	B
کلرنس کاری اندازه گیری شده در قسمت بالای راید رینگ در موقعیتی که پیستون روی راید رینگ سوار شده است (برای راید رینگ نو)	C
کلرنس بین محیط بیرونی پیستون رینگ نسبت به لبه شیار محل قرار گیری رینگ روی پیستون که با قرار دادن رینگ در شیار اندازه گیری می شود (برای پیستون رینگ نو)	D
مجموع کلرنس های دو طرف پیستون رینگ در شیار آن روی پیستون (برای پیستون رینگ نو)	E
کلرنس بین لبه های پیستون رینگ ها در موقعیتی که رینگ در شیار پیستون جمع شده اندازه گیری می شود (برای پیستون رینگ نو)	F

جدول کلرنس رینگ ها با پیستون

قطر و جنس پیستون	مراجعه شود به شرح کلرنس ها						جنس و نوع راید رینگ
	A	B	C	D	E	F	
12-1/2" مرحله یک				.034- .047"	.009 .013"	.143- .181"	پیستون رینگ Glass/Moly-TFE 1-Pc Angle Cut
	.167- .173"	.119"	.026- .036"		.006- .012"		راید رینگ Glass/Moly-TFE Band Type
11-1/2" مرحله دو				.034- .047"	.009- .012"	.069- .086"	پیستون رینگ Glass/Moly-TFE 2-Pc Angle Cut
	.059 .065"	.011"	.024- .034"		.042- .049"		راید رینگ Glass/Moly-TFE Split Type
7-3/4" مرحله سه				.024- .032"	.006- .010"	.093- .116"	پیستون رینگ Glass/Moly-TFE 2-Pc Angle Cut
	.059- .063"	.011"	.021- .027"				راید رینگ Glass/Moly-TFE Split Type

علل خرابی Piston Ringها

- ۱- ورود ذرات جامد همراه گاز ورودی به کمپرسور به علت نامناسب بودن سایز فیلتر ورودی گاز.
- ۲- افزایش درجه حرارت سیلندر و گاربه علت اختلال در سیستم کولینگ بامسائل دیگر.
- ۳- نامناسب بودن جنس رینگ ها.
- ۴- خرابی Rider Ringها
- ۵- روغن کاری ناکافی و ناقص و مناسب نبودن روغن استفاده شده.
- ۶- نامناسب بودن کلرنس های محل فرارگیری رینگ در داخل سیلندر یا زوی شیار های پیستون.
- ۷- افزایش فشار بیش از حد سیلندر.

ولوها Compressor Valves

ولوها یکی از مهمترین قطعات کمپرسورهای رفت و برگشتی است که کار قطع و وصل کردن جریان های ورودی و خروجی گاز بطرف سیلندر کمپرسور را بطور اتوماتیک و بر اساس اختلاف فشار بین صرفین آن انجام می دهند و هر نوع اختلالی در عملکرد آن تاثیر بسزائی در شرایط کاری کمپرسور مثل گرم کردن ، بالا رفتن و یاکم شدن فشار مراحل می تواند دبه دنبال داشته باشد .

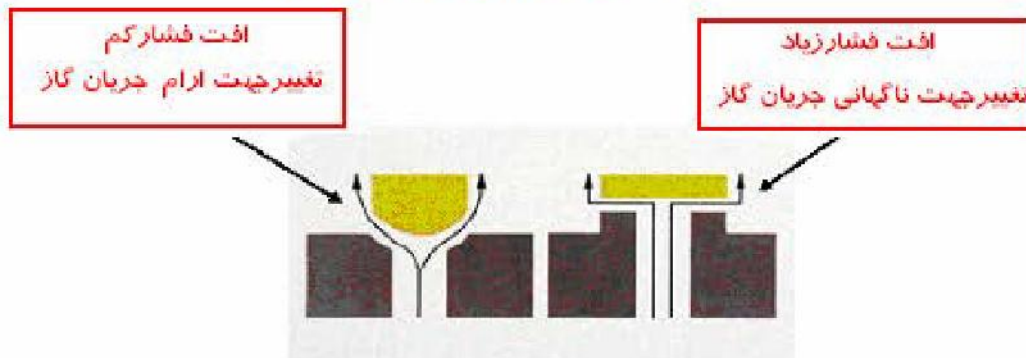
بازوبسته شدن به موقع ولو نیز می تواند باعث کم شدن فلو گرد دکه با استفاده از فرم مناسب و یا از آکافی در طراحی ولو باید مدنظر خاص قرار گیرد که در مباحث اتی راجع به ان بحث خواهد شد.

مشخصه های یک ولو مناسب

- ۱- دارا بودن سطح عبور جریان زیاد گاز برای کم کردن افت فشار سیال .
- ۲- داشتن شکل ایرو دینامیکی مناسب .
- ۳- پاسخ زمانی مناسب (عمل کردن با کمترین اختلاف فشار) .
- ۴- سبک بودن قطعات متحرک ان (برای کم کردن انرژی ضربه ای)
- ۵- توانائی عبور دادن مایعات و رسوبات .
- ۶- قابلیت تحمل سایش ضربه روی Valve Plate و Stop Palte را داشته باشد و صدمه نبیند
- ۷- قابلیت استفاده برای سرویس های با روغن و بدون روغن را داشته دشد .
- ۸- قابلیت کار دهی برای تغییر شرایط عملیاتی را داشته باشد .
- ۹- جنس متفاوت در برابر خوردگی در برابر گازهای هیدروژن سولفور و تحمل ضربات .
- ۱۰- طول عمر آنها زیاد باشد .
- ۱۱- تعداد قطعات آن کم و قابل تعمیر و سرویس باشد .
- ۱۲- در کمترین اختلاف فشار سر بهجا باز شود .
- ۱۳- سروصدای کمی داشته باشد .

در شکل زیر نسجاتی از یک ولو مناسب که دارای شکل آبرودینامیکی بسیار خوبی است و کمترین افت فشار در برابر عبور جریان از خودشان می دهد و قادر به عبور مایعات و ذرات جامد از درونشان داده شده است.

مقایسه جریان فلودر ولوهای جدید و قدیمی

در کمپرسورهایی که سیلندر آنها بطور افقی قرار می گیرد همیشه ولوهای ورودی از بالا و ولوهای خروجی را در قسمت پایین سیلندر قرار می دهند. قرار دادن ولوها به این صورت باعث می شود تا چنانچه در داخل سیلندر مایع جمع شود با کمک وزن خود و فشار خروجی از سیلندر خارج شود. به موقع باز و بسته شدن ولوهای ورودی و خروجی عامل مهمی در جلوگیری از افزایش حرارت در سیلندر می باشد. بکار بردن قطعات صحیح در ولوها باعث افزایش طول عمر آنها و طول عمر خود کمپرسور می شود. برای مثال چنانچه فنر اشتباه روی ولو استفاده شود این ولو بجای اینکه در هر رفت و برگشت یک بار باز شود چندین مرتبه باز و بسته خواهد شد Fluttering که این مسئله نه تنها باعث از بین رفتن قطعات داخل ولو می شود بلکه Gasket های زیر ولوها را نیز می شکند و باعث نشت گاز و داغ شدن سیلندر می شود.

قطر سیلندر و تعداد ولوهای استفاده شده با هم رابطه مستقیم دارند و هر چه قطر سیلندر بزرگتر می شود تعداد ولوها نیز افزایش پیدا می کند ولی معمولاً تعداد ولوهای ورودی و خروجی هر سیلندر با هم برابرند.

در سیلندرهایی که قطر آنها از ۸ اینچ کمتر است هر طرف سیلندر دارای یک ولو ورودی و یک ولو خروجی است.

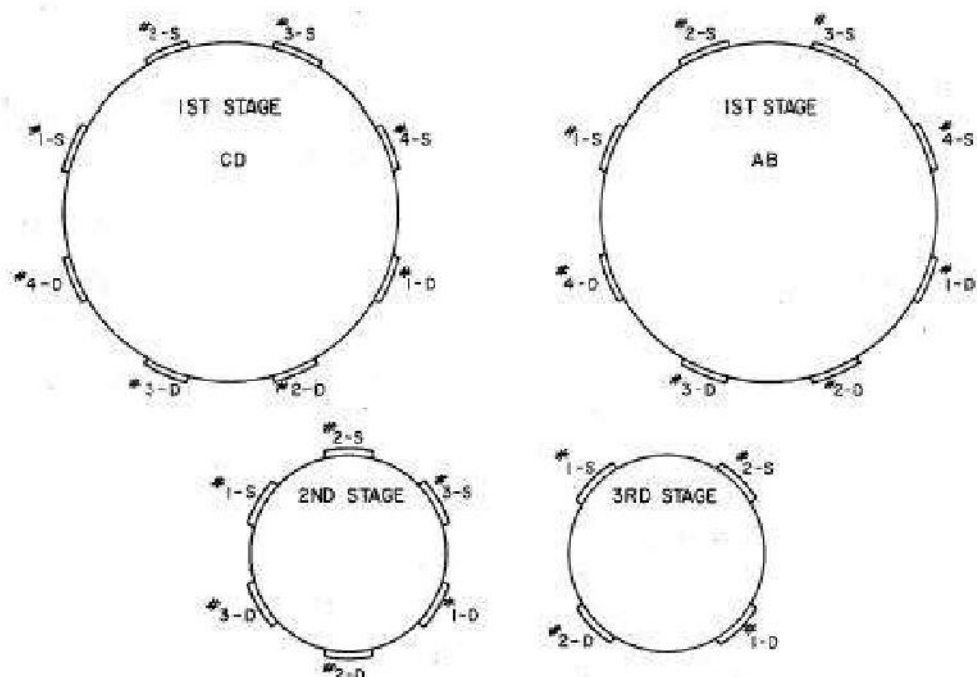
در سیلندرهایی که قطر آنها بین ۸ تا ۱۳ اینچ است در هر طرف سیلندر دو ولو خروجی و دو ولو ورودی است.

در سیلندرهایی که قطر آنها بین ۱۴ تا ۲۲ اینچ است در هر طرف سیلندر دارای سه ولو خروجی و سه ولو ورودی است.

در سیلندرهایی که قطر آنها بین ۲۳ تا ۳۰ اینچ است در هر طرف سیلندر دارای چهار ولو خروجی و چهار ولو ورودی است.

در سیلندرهایی که قطر آنها بین ۳۰ تا ۳۶ اینچ است در هر طرف سیلندر پنج ولو خروجی و پنج ولو ورودی است.

در سیلندرهایی که قطر آنها بیشتر از ۳۶ اینچ است در هر طرف سیلندر دارای شش ولو خروجی و شش ولو ورودی است .

ساختمان ولوها

ولوها از قطعات زیر ساخته شده اند :

۱- بدنه ولو شامل نشیمن گاه ولو پلپت Seat Valve و نگهدارنده ولو Guard Valve

۲- Valve plate

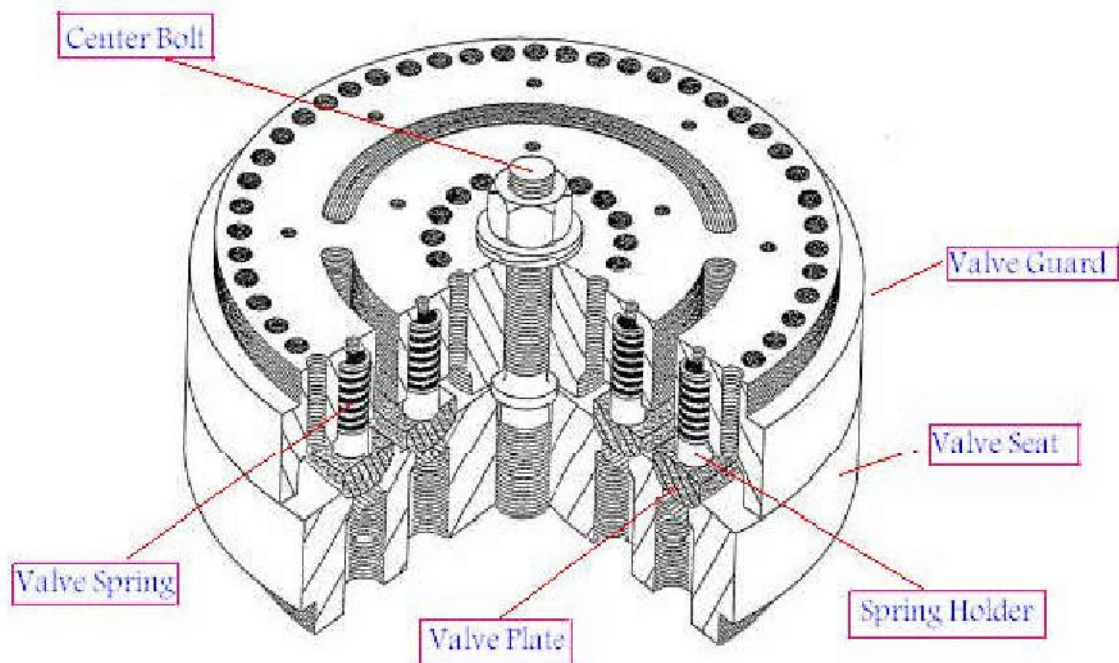
۳- فنرها Springs

۴- پیچ مرکزی Center Bolt

و در بعضی از طراحی های دیگر نیز از Damping Plate ها و فنرهای اضافه تری استفاده می شود که از اعمال ضربه های زیاد روی ولو پلپت که باعث کاهش طول عمر ولو می گردد استفاده شده است که در بخش های اتی راجع به آنها بطور مفصل بحث خواهد شد.

بدنه ولو Valve Body

بدنه ولو شامل دو سرپوش است که یکی به عنوان نشیمن گاه ولو Seat Valve که کاراب بندی ولو پلپت را انجام می دهد و دیگری به عنوان محافظ یا Guard یا Stop Plate که محل فرارگیری فنرها و Cushion Plate ها است (نشیمن گاه ولو بسته به نوع valve plate دارای فرم ها و شکل های متفاوتی می باشد) . در شکل زیر شماتی از یک ولو با ولو پلپت غیر فلزی که با شکل اپرودینامیکی طراحی شده نشان داده شده است.

Valve plate

که به عنوان قطعه اصلی آب بندی است که روی Valve Seat قرار می گیرد و کار آب بندی ولو را انجام می دهد که بسته به نوع طراحی ولو به فرم های مختلفی طراحی و ساخته می شود .
 اگر ولو بصورت Channel Type باشد ولو پلیت بصورت Channel مانند ساخته می شود و اگر ولو بصورت Poppet Type باشد قطعات آب بندی نیز بصورت Poppet ساخته می شوند و اگر محل قرارگیری روی Seat بصورت Curve (سطح انحنا دار) باشد ولو پلیت نیز به همان فرم طراحی و ساخته می شود و در موقعیت هایی که ولو پلیت بصورت مسطح باشد ولو پلیت ها نیز مسطح و بصورت تخت ساخته می شوند که در صفحات بعد انواع و اقسام آنها نشان داده شده است لازم به توضیح است که سختی سطح Valve Plate فلزی حدود 500-800BHR است و ولوهایی که در سالهای اخیر ساخته شده برای کم کردن وزن Valve Plate و نهایتاً کم شدن اثر ضربه قطعات و افزایش طول عمر ولو از Valve Plate های غیر فلزی که از جنس های مخصوص ساخته شده اند استفاده می شود .

فنرها Springs

که وظیفه آنها آب بندی و روی هم فشار دادن Valve Plate روی Seat است و کمک به آب بندی ولو می کند و بسته به نوع طراحی ولو از فنرهای مختلفی استفاده می شود .

۱- فنرهای پیچشی Coil Springs

۲- فنرهای موج دار Wave Spring

فنرهای نسجه ای استیلی

در شکل زیر شمائی از انواع فنرها نشان داده شده است.

فنر مایچی

فنر موجی

فنر تخت تسمه ای

جنس فنرها از بر اساس شرایط عملیاتی انتخاب می شود که در اغلب اوقات برای کمپرسورهایی که گاز هیدروژن را کمپرس می کنند از جنس مونل استفاده می شود که مقاومت بالای مکانیکی و مقاومت خوبی در برابر خوردگی دارد.

پیچ مرکزی Center Bolt

که وظیفه آن محکم کردن کاورهای بالائی و پایینی Valve Seat , Stop Plate ولو است (که قطعات ولو در آن قرار دارند) که برای جلوگیری از شل شدن مهره ها از مهره های قفل پایین بین پیچ و مهره استفاده می شود.

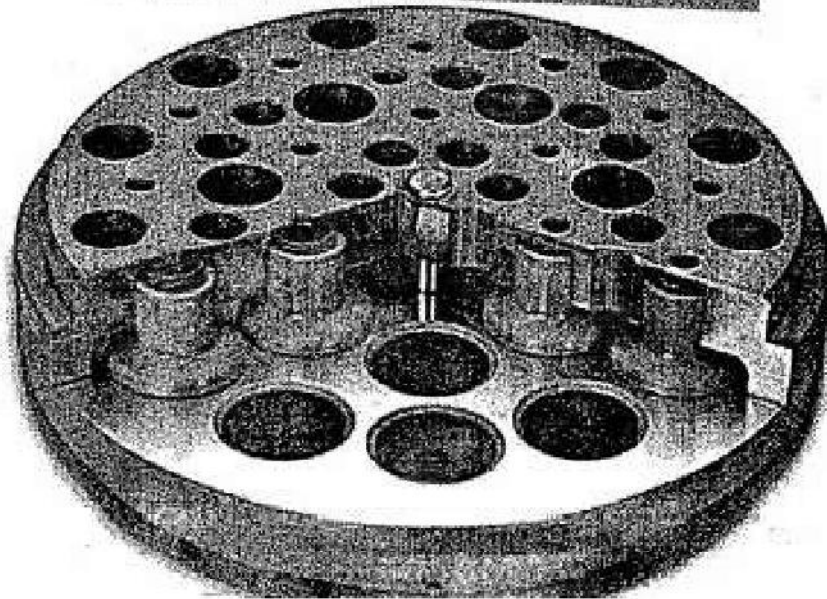
پیچ مرکزی در ولوهای ورودی و خروجی طوری طراحی می شوند که مهره آن در طرف داخل سیلندر قرار نگیرد (که این مسئله حائز اهمیت است که در چین تسمیر ولوها ممکن است قطعات ولوهای ورودی و خروجی باهم جابجا شوند و باعث ایجاد این مشکل شود) و برای ممانعت از شل شدن مهره در چین کاریز یا از مهره های قفل شونده استفاده می شود یا از اسپیل استفاده می شود.

همچنین برای جلوگیری از شل شدن پیچ مرکزی که در داخل Stop Plate نصب می شود یک عدد پیچ الن بین پیچ و بدنه تعبیه می شود تا از شل شدن آن ممانعت نماید.

لازم به توضیح است که ولو باید بصورت مناسب در محل قرار گیری خود در سیلندر نصب شود که معمولاً برای آب بندی بین آنها از یک عدد گسکت مناسب Gasket Valve در نشیمن گاه آن در سیلندر (که باید کاملاً صیقلی و مسطح باشد) استفاده می شود و برای جلوگیری از حرکت کردن ولو در محل نشیمن خود با سفت کردن Jack Bolt. هایی که روی کاور ولو نصب شده از حرکت آن جلوگیری می شود و همچنین نصب ولوها باید با دقت لازم انجام شود و در صورتی که جای ولوهای ورودی و خروجی یک مرحله عوض شود (یعنی ولو ورودی بجای ولو خروجی نصب شود و بر عکس) می تواند باعث شود گاز از فشارهای مراحل بعدی به مرحله پایین دستی منتقل شود و یا مسدود شدن مسیر خروجی گاز از داخل سیلندر به سمت لاین Discharge شده و باعث افزایش فشار آن مرحله و ترکیدن کمپرسور شود که می تواند باعث فاجعه و ایجاد خسارت های جانی و مالی بسیار زیادی شود.

در شکل زیر شمائی از یک کمپرسور ولو با طراحی جدید از نوع Poppet Type نشان داده شده است.

Process Poppet Valve

در فصل آخر جزوه نیز بطور مفصل تری در رابطه با تعمیرات نحوه بازبسته کردن و عیب یابی ولوهای کمپرسورهای ۶۰۱ بحث شده است.

علل خرابی ولوهای کمپرسورها

علل خرابی ولوها را می توان بصورت زیر دسته بندی کرد :

۱- سایش سطوح آب بندی

۲- خرابات شهر درمال

۳- خوردگی و تآخیرات شیمیایی

۴- خشکی ولو

۵- شکست تک

۶- خرابات پیلن ارحد

که نیمه به شرح آن پرداخته می شود.

ساییده شدن سطوح آب بندی

سایش زیاد باعث آب بندی نکردن ولو و زیاد شدن Lift (حرکت پیلن ارحد Valve Plate) می شود که میتواند باعث اختلال در عملکرد کمپرسور هم بشود البته مشکل سایش را نمی توان بصورت صد درصد حل کرد ولی با روغنکاری مناسب ، طراحی درست و انتخاب مناسب مواد سازنده ولو می توان آن را کاهش داد. که با توجه به طول عمر هر ولو زمانی که سایش اتفاق می افتد باید مشخص شود.

سایش زائیده عوامل زیر می باشد:

الف- ورود ذرات و مواد خارجی همراه با گاز

ب- روغن نامناسب یا روغنکاری نامناسب داخل سیلندرها

ج - ورود مایع داخل سیلندر

ضربه Impact

د- قطرات مایع در داخل کمپرسور

ورود ذرات و مواد خارجی همراه با گاز

که این ذرات می توانند باعث افزایش ساییش در حین برخورد قطعات روی همدیگر شوند و همچنین جمع شدن رسوبات و ذرات خارجی زیر فنرها موجب از کار افتادن (جام شدن) و عدم کاردهی مناسب فنرها شده و مویجات خرابی دیگر قطعات را فراهم می نماید .

که البته با نصب عافی مناسب و تمیز نمودن دوره ای آنها می توان از ورود ذرات اضافی جلوگیری نمود همچنین خوردگی های شیمیایی و پوسیدگی های Baffle های داخل اسنایپر ه هم می تواند باعث تشدید شود.

روغن نامناسب یا روغنکاری نامناسب داخل سیلندرها

که توسط پمپ های قطره های تزریق می شود می تواند:

۱- باعث تاخیر زمانی در باز ویسسه شدن ولو های ورودی و خروجی شود (به دلیل چسبندگی قطعات روی همدیگر توسط روغن)

۲- باعث گرم شدن گاز داخل سیلندر (در اثر اصطکاک زیاد رینگ ها داخل سیلندر به دلیل روغنکاری نشدن)

۳- تجمع روغن داخل سیلندر در اثر تزریق زیاد آن

مسائل ناشی از ورود مایع داخل سیلندر

ورود مایعات گازی داخل سیلندر که منجر به شکسته شدن قطعات ولو و قطعات آن می شود می تواند ناشی از یکی از موارد زیر باشد:

۱- عدم جد شدن مایعات در Snubber و Separator های مربوطه که غالباً به دلیل عملکرد نامناسب Trap ها است .

۲- طراحی نامناسب سیستم لوله کشی که باعث جمع شدن مایع در نقاط Low Point .

۳- تغییر ناگهانی فلوی کمپرسور (surge ها).

۴- پایین بودن دمای آب Jacket Cooling که باید همیشه دمای آن حدود 10 درجه سانتیگراد بیشتر از دمای گاز باشند .

۵- تزریق بیش از حد روغن در داخل سیلندر .

۶- در سرویس بودن سیستم های Tracing روی Snubber های ورودی بخصوص در فصل های سرد.

۷- مسائل عملیاتی .

لازم به توضیح است که ورود مایع به داخل سیلندر باعث تخریب و شستشوی فیلم روغن روانگری شده و باعث افزایش اصطکاک ، افزایش ساییش و اعمال ضربات محکم روی قطعات ولوها و دیگر قطعات و خرابی آنها شود.

اعمال ضربه روی قطعات ولو Impact

یکی از مسائلی که باعث خرابی ولوها می شود ضرباتی است که در حین باز و بسته شدن ولوها روی Stop Plate آنها بخصوص روی ولوهای خروجی (که موقیبت باز شدن آن موقی است که پیستون دارای بیشترین سرعت است و با ضربه زیادی باز می شود) که فرضاً کمپرسوری که دور عمل لنگ آن 500 r.p.m است در طول یک شبانه روز حدود ۷۲ هزار بار این ضربات روی قسمت های مختلف ولوها اعمال می شود که به دلیل ماهیت و ساختمان این نوع کمپرسور این ضربات به عنوان ضربات عادی و معمولی مطرح می شوند که با طراحی مناسب ولو ، فنرها و سخت نمودن و مقاوم نمودن قطعات با آنها مقابله می شود .

ولی عواملی نیز وجود دارد که باعث وارد آمدن ضربات غیرنرمال روی ولوها می شود که می تواند باعث تشدید و رزونانس شود و خرابی زودرس ولوها را به دنبال داشته باشد .

این عوامل عبارتند از:

الف- تأثیر فنرها بر ضربه

ب- تأثیر lift روی ضربه

ج- نوسانات یا رزونانس Pulsation

د- تأثیر قطرات مایع در داخل کمپرسور

که ذیلاً به شرح ثرات آنها می پردازیم .

تأثیر نیروی فنی فنرها بر عملکرد ولوها

اثر فنرها در عملکرد ولوها بسیار مهم است اگر فنرها درست انتخاب شده باشند وقتی پیستون به انتهای کورس خود می رسد (در حالت تخیله) ولوهای خروجی باید بسته شوند . اگر فنرها ضعیف باشند ولوهای خروجی با تأخیر زمانی بسته می شوند (وقتی پیستون از کورس خود گذشته و در حال برگشت به عقب است) که در این صورت جریان برگشتی گاز از فشار بالا موجب بسته شدن ولو و ضربه زدن به آن می شود (یعنی بجای اینکه فنرها به آرامی ولو خروجی را ببندد فشار گاز نیرو وارد کرده و موجب بسته شدن شدید ولو می شود) و در صورتی که فنرهای ولوهای خروجی قوی تر از حد نرمال طراحی شده باشند قبل از رسیدن پیستون به انتهای کورس خود شروع به بسته شدن می کنند و باعث چندین بار باز و بسته شدن آن می شود Fluttering که باعث وارد آمدن ضربات اضافی به Valve Plate و Seat می شود و با ممکن است قبل از رسیدن پیستون به کورس خود بسته شود که باعث تخلیه کامل سیلندر نمی شود و مقداری گاز در سیلندر باقی بماند (کاهش سطح منحنی) اثرات این ضربات در زیر نشیمن گاه فنرها در Stop Plate قابل مشاهده است که به حالت های فوق Fluttering گفته می شود . در این حالت ساییش روی Valve Plate در قسمت قطر

خارجی بیشتر از قسمت های قطر داخلی آن است که حتی با استفاده از یک خط کش نیز می توان به آن پی برد

برای غلبه بر Fluttering باید مقدار lift با حرکت بالا و پایین رفتن Valve Plate کاهش پیدا کند یا فنر ضعیف تری روی و نوخروجی استفاده شود. Fluttering باعث شکسته شدن Gasket و Valve ها و محل نشیمن گاه و لود در داخل سیلندر و گرم شدن کمپرسور می شود

تأثیر فنرهای و لوه های ورودی نیز تاثیر به سزایی دارد که اگر فنرها ضعیف تر از حد لازم باشند هنگام برگشت پیستون (شروع عملیات تراکم) ولو با تاخیر زمان بسته می شود و باعث می شود مقداری گاز از داخل کمپرسور خارج و دوباره و ردلین ورودی شود و نهایتا باعث کم شدن فلوی کمپرسور گردد و اگر فنرها ی و لوه های ورودی قوی تر از حد لازم باشند باعث می شود وقتی پیستون به سمت عقب حرکت می کند (شروع مکش) ولو ورودی دیرتر باز شود و گاز کمتری وارد سیلندر شود (کم شدن سطح زیر منحنی) و باعث کم شدن فلوی کمپرسور شود.

اثر lift روی عملکرد ولوها

مهمترین پارامتر طراحی ولوها میزان Lift آنها می باشد (مقدار حرکت Valve Plate) که اگر این مقدار از میزان ایتیمم آن بیشتر باشد موجب ضربه زدن بیشتر و خستگی و خرابی زودرس ولو می شود و اگر از میزان ایتیمم آن کمتر باشد باعث افت فشار زیاد (مسدود شدن مسبر) و پایین آمدن راندمان ولو و کمپرسور می شود و این مبین این است که هر ولوی برای تمامی شرایط عملیاتی نمی تواند مناسب باشد .

نکته ای که لازم است مد نظر قرار گیرد این است که در تعمیرات ولوها و Grind کردن Seat و Valve Plate ها دید اقداماتی انجام داد که میزان Lift ، ولو در محدود مجازی که توسط کارخانه ، سازنده مشخص شده واقع شود .

میزان lift بستگی به عوامل داخلی و خارجی دارد که عبارتند از:

عوامل داخلی از قبیل نوع ولو ، نوع قطعات ، جنس قطعات ، نوع طراحی و ...

عوامل خارجی که شامل سرعت دورانی r.p.m سرعت عبور گاز ، فشار ، نسبت فشار ، خواص کار و نوسانات لوله ها و سیستم های لوله کشی .

رزونانس یا Pulsation

نوسانات یا ارتعاشاتی که باعث حرکت اضافی قسمت های متحرک ولو می شوند و از دو منبع ناشی می شود :

۱- نوساناتی که منبع آنها در خارج کمپرسور است

۲- نوساناتی که منبع آنها داخل کمپرسور است

رزونانسی که منبع آنها بیرون کمپرسور است شامل لرزش لوله ها ، لرزش های مکانیکی شامل مسائل یاتاقان ها و ... یا لرزش در اثر حرکت رفت و برگشتی خود کمپرسور (لرزش ذاتی) بوجود می آید و باعث تشدید (رزونانس) قطعات ولو شده و ایجاد احتلال در عملکرد فنرها و ولو می شود و در عملکرد کلی کمپرسور تاثیر می گذارد . ولذا تا حد امکان باید از مسدولی که باعث افزایش ارتعاشات می شوند جلوگیری نمود .

تعداد دیگری از این موارد عبارتند از:

۱- ناهم محوری بین کمپرسور و سیستم گرداننده.

۲- تنش های ناشی از سیستم لوله کشی.

۳- مهار نبودن لوله ها و اسنجرها.

۴- ورود ذرات مایع داخل کمپرسور.

۵- تغییر شرایط گاز کمپرس شوونده (تغییر شرایط عملیاتی).

۶- مسائل مکانیکی روی کمپرسور از قبیل خرابی یا زیاد بودن کلرنس پاتافن ها کراس هدو....

در بعضی از موارد نیز خرابی ولو هاناشی از رزونانسی است که منبع آنها داخل خود کمپرسور است این نوسانات در اثر زیاد بودن کلرنس های سر و ته پیستون یا در اثر عملکرد Pocket Valve ها یا Pocket Clearance می باشد (که برای تغییر ظرفیت کمپرسورها از آنها استفاده می شود) وقتی Pocket Valve ها اجازه کلرنس بیشتری به پیستون می دهند ولو خروجی کمپرسور نیز دیرتر باز می شود و ممکن است حالتی اتفاق بیفتد که باعث شود بعد از حرکت پیستون به سمت جلو (در حالت تراکم) ولو خروجی بسته نشود و باعث برگشتی گاز از قسمت فشار بالا به قسمت داخل کمپرسور شود و باعث وارد آمدن ضربه به ولو شود این حالت در شرایط زیر اتفاق می افتد:

کلرنس ها و حجم صحیح Pocker Valve خوب طراحی نشده باشند.

فشار ورودی کمپرسور خیلی پایین باشد.

دمای گاز ورودی به کمپرسور خیلی بالا دشد.

تأثیرات خوردگی روی ولوها Corrosion

یکی دیگر از مواردی که باعث خرابی کمپرسور ولوها می شود مسئله خوردگی است که باعث از بین رفتن قطعات ولوها و عدم کارایی آنها می شود که در اثر عوامل زیر به وجود می آید:

۱- آلودگی گاز به مواد خوردنده.

۲- درجه حرارت کاری غلط کمپرسور (نرخ خوردگی را افزایش می دهد).

۳- اشتباه بودن نوع متریال استفاده شده در ولو و مناسب نبودن آن برای شرایط عملیاتی مورد نظر.

یکی دیگر از عواملی که باعث خرابی ولوها می شود بحث خستگی فلزات است که هر کدام بسته به شرایط عملیاتی دارای طول عمر محدود خود می باشند و پس از مدت زمان لازم باید تعویض گردند.

همچنین یکی دیگر از مواردی که باعث خرابی کمپرسور ولوها می شود ناشی از تاثیر وارد شدن مایع در داخل کمپرسور است که وقتی مایع با سرعت زیاد وارد کمپرسور یا از آن خارج می شود می تواند باعث ایجاد ضربه روی قطعات ولو (بخصوص ولوهای ورودی) شود و باعث به شدت باز شدن ولو ورودی شود و ب حرکت آن در داخل سیلندر باعث ایجاد Shock روی بدنه و شل شدن پیچ ها شود.

نکته دیگر اهمیت این که ولوهای که روی کمپرسورها استفاده می شوند باید هر کدام دارای شناسنامه ای باشند که در آن سوابق کلی تعمیراتی، قطعات تعویضی، ساعت کار کرد قطعات، موقعیت قراگیری ولو در

داخل سیلندر (سرسیلندر یا ته سیلندر دلا یا پایین و...) و مسائل و مشکلات قبلی آن درج شده باشد تا با مراجعه به آن بهتر بتوان علت خرابی را تشخیص و آن را مرتفع نمود. چون ممکن است یا خود ولو برای شرایط عملیاتی مناسب نباشد یا اینکه شرایط عملیاتی باعث خرابی و لوث شده است که این دو بحث کاملاً جدا از هم است.

اثرات تشکیل کک روی کمپرسور ولوها Cock

تشکیل کک روی ولوها در اثر ترکیب گاز با روغن روانکاری به وجود می آید که باعث جام شدن فنرها شده و طول عمر ولو را پایین می آورد که با تنظیم Rate روغن و استفاده از روغن مناسب و متعادل کردن درجه حرارت گاز داخل سیلندر مشکل مرتفع می شود.

روش های متعادل کردن ضربات نرمال روی ولوها

در طول یک شبانه روز یک ولو کمپرسور چند صد هزار مرتبه باز و بسته می شود که ولوهای خروجی کمپرسور به دلیل اینکه با شدت بیشتری باز می شوند (وقتی پیستون با بیشترین سرعت خود گاز را حرکت می دهد) هنگام باز شدن ضربات سخت تری را به Stop Plate وارد می کند که برای غلبه کردن بر ضربات روش هایی وجود دارد که در طراحی ولوها از آنها استفاده می شود و ذیلاً به شرح آنها می پردازیم:

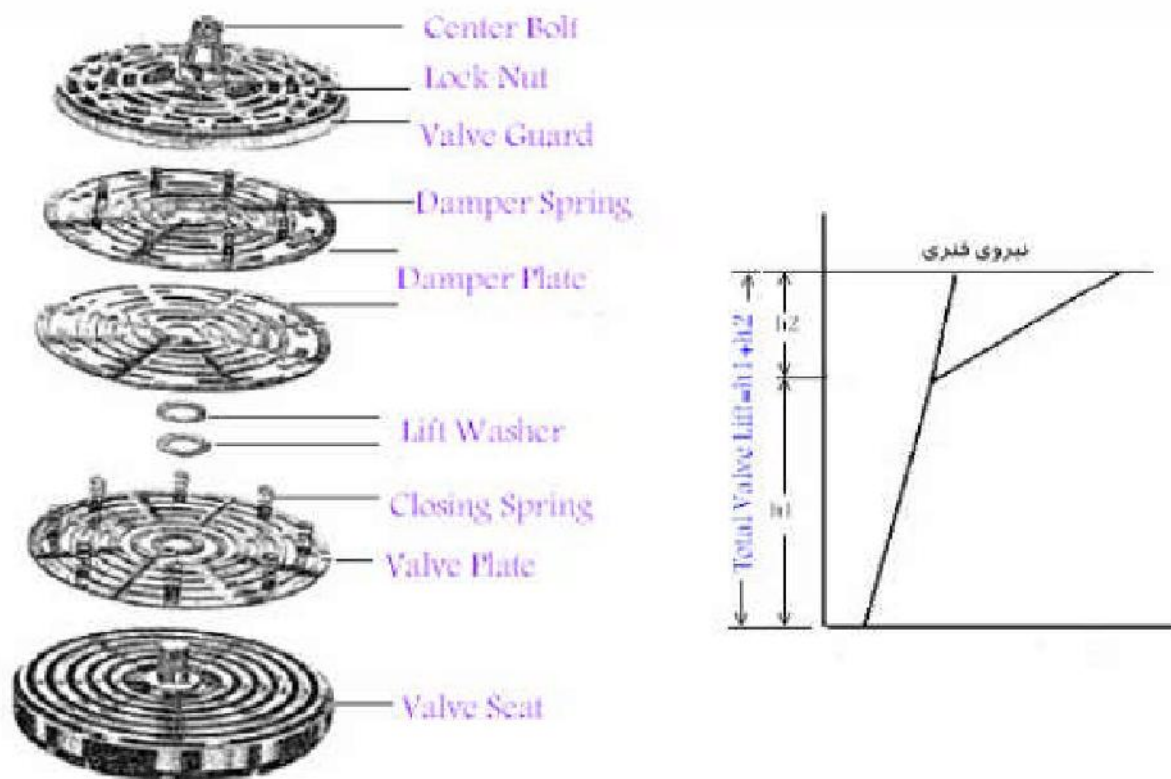
۱- روش مکانیکی

۲- استفاده از فشار گاز Gas Cushion

استفاده از ترکیب دو روش فوق

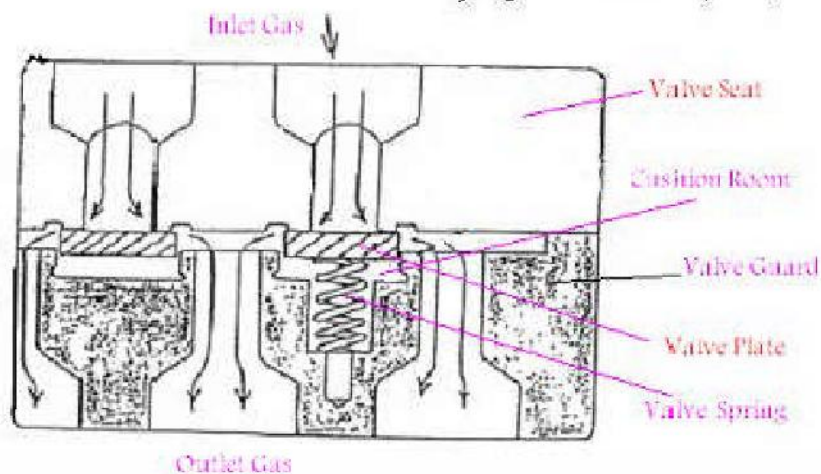
متعادل کردن ضربات نرمال روی ولوپلیت ها به روش مکانیکی

در این روش ضربات در حین باز شدن به توسط ترتیب آرایش مخصوص فنرها و صفحه های ضربه گیر Dampener Plate ای که پشت Valve Plate قرار می گیرند خنثی می شود. به جای اینکه ولو پیست روی بدنه ضربه بزند و صدمه ببیند صفحات ضربه گیر ضربه می بینند) و از ضربه مستقیم Valve Plate با Stop Plate ممانعت می شود و باعث افزایش طول عمر ولو می شود که این صفحات Dampener Plate بستگی به طراحی ولو و شرایط عملیاتی و کمپرسور بصورت تکی یا چندتایی پشت سرهم نصب می شوند. در شکل زیر شماتی از این نوع ولوها و قطعات داخلی آن نشان داده شده است.

متعادل کردن ضربات مرمال روی ولوپلیت ها با استفاده از فنر گاز Gas Cushion

در این روش روی Stop Plat های ولو های خروجی شیرهایی تعبیه می کنند که وقتی Valve Plate در حال حرکت است مقدار گاز در این ناحیه حبس شده و با حرکت ولوپلیت به داخل آن یک نیروی برگرداننده روی ولو پلیت وارد می کند (در اثر تراکم گاز حبس شده) و باعث کند شدن حرکت Valve Plate و کم شدن ضربه به Stop Plate و Valve Plate می شود .

در اکثر ولوهای امروزی از ترکیب دو روش فوق استفاده می شود بعلاوه اینکه Valve Plate، راز جنس های غیر فلزی مخصوص که خیلی سبکتر از نوع فلزی آنهاست می سازند تا اثر اعمال ضربه زیاد روی Stop Plate جلوگیری می شود.

ولوهای خراب و روش های تشخیص آنها

هنگامی که یکی از ولوهای ورودی یا خروجی کمپرسور خراب می شود درجه حرارت سیلندر و گاز داخل کمپرسور شروع به افزایش می کند. چنانچه شیر ورودی خراب شود گاز داخل سیلندر که در اثر متراکم شدن گرم شده است مجدداً به قسمت ورودی Suction Line گاز نشت می کند و باعث افزایش درجه حرارت گاز ورودی که باید نسبتاً خنک باشد می شود و باعث گرمتر شدن گاز خروجی و بالا رفتن دمای سیلندر می شود.

هنگامی که ولو خروجی خراب می شود گازی که در اثر تراکم گرم شده و از سیلندر خارج شده است (به هنگام برگشت پستون) مجدداً به داخل سیلندر کشیده می شود و باعث زدیاد تصاعدی حرارت گاز خروجی و سیلندر کمپرسور می شود. خراب بودن ولو خروجی شرایط نامساعد را تسریع می کند.

خراب بودن ولو ورودی را با گرم شدن آن می توان تشخیص داد ولی خرابی ولو خروجی مشکل تر است و معمولاً از افتادن فشار مرحله بعد کمپرسور می توان به آن پی برد. لازم به توضیح است که ولوهای خراب با لرزش و سر و صدا کار می کنند که با گوش دادن به آن توسط یک میله یا پیچ گوشتی و یا استفاده از دستگاههای لرزش سنجی مخصوص با استفاده از منحنی های PV براحتی ولو خراب را از بین تعداد زیاد ولو شناسائی نمود که در بخش های بعدی و سیستم های Condition Monitoring توضیحاتی ارائه گردیده است.

مشکلات اساسی کمپرسور ولوها عبارتند از:

- ۱- شکسته شدن گسکت زیر ولو
- ۲- شکسته شدن فنرها چانل و کراب ولو
- ۳- ورود ذرات جامد داخل کمپرسور
- ۴- کک گرفتن ولو

وقتی یک ولو خراب باز می شود موارد زیر باید دنبال شود

ولوها قبل از تعمیر باید مورد آنالیز و بررسی دقیق قرار گیرند و حتی الامکان عامل اصلی خرابی پیدا و گزارش گردد. این موارد عبارتند از:

- ۱- آیا خرابی ولو بعد از تعمیر اتفاق افتاده است.
- ۲- آیا نقرات عملیات تعویض شده اند.
- ۳- آیا نوع روغن روانکاری داخل سیلندر تغییر کرده است.
- ۴- آیا همه کمپرسورها این شرایط را دارند.
- ۵- آیا خرابی بصورت فصلی است.
- ۶- آیا شرایط عملیاتی واحد تغییر کرده و ...

در هر کدام از شرایط فوق تصمیم گیری لازمه برای آن مورد باید انجام شود.

برای زیاد نمودن طول عمر ولوها موارد زیر باید انجام شود:

فقط افراد مجرب آموزش دیده کار کنند.

کار کمپرسور باید تمهیز (بدون ذرات جامد) و عاری از امپاعت کاری باشد.

وضعیت روغنکاری قطره ای داخل سیلندر خوب باشد.

تست و فایج اتفای افتاده روی کمپرسور دقیق باشد.

از ولو مناسب استفاده شود در جمع کردن ولوها از فنرهای مربوطه استفاده شود.

برای اذیت زعیوب اتفای افتاده روی کمپرسور ولوها باید هر ولوی دارای یک شماره و شناسنامه مجزا باشد و کلیه

اقدامات تعمیراتی و قطعاتی که روی آن تعویض شده است (بازگرتاریخ و فایج) در آن درج گردد.

بطور مثال ولو شماره ۲۳ خروجی مرحله سوم کمپرسور ۶۰۱ به راه شکل D3-601-23 نشان داده می شود

جدول زیر یک نمونه از این کار را نشان می دهد.

DATE	FOURTH STAGE AIR C-101								FIRST STAGE N ₂ C-101 A,B,C																
	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	
2-16-59															B2										
3-25-59																			B8						
5-18-59				C3																					
5-29-59				C6		C6													C2						
7-30-59		A1	A1	A6		A1	A1			A6	A6			A6				A2					A6		

اطلاعات جمع آوری شده در طول زمان نشان می دهد چگونه چطور روکی خرابی هر ولوی اتفای افتاده است. یک ولو شل می تواند شکسته شو دو قطعات آن داخل سیلندر بیفتد و خسارت های بسیار سنگینی روی کمپرسور بوجود آورد. برای تشخیص ولو شل بالمس کردن کاور ولومی توان این کار را انجام داد در صورتی که احساس ضربه مانند گله شود همین شل بودن ولو است که باعث کردن چک بولت های کاور می توان مشکل را مرتفع نمود البته تشخیص آن روی ولوهای ورودی کمی راحت تر است و در صورتی که ولو در محل فرارگیری خود شل باشد باعث بالترفتن درجه حرارت کاور می شود.

لذرم به توضیح است که در صورت مشاهده شل بودن در اولین فرصت باید رفع عیب گردد و کار کردن بیشتر کمپرسور در این وضعیت می تواند منجر به شکسته شدن کسکس (واپنادن داخل سیلندر) و اعمال ضربه است شدیدی در محل تراشگری و ورود اخل سیلندر و آسیب دیدن سیلندر شود.

در جدول زیر چک لیست مواردی که روی ولوها باید انجام شود نشان داده شده است.

چک لیست مورد نیاز کمپرسور ولوها

DATE 1386/08/12

USE (X) TO DENOTE LOCATION OF CHANNEL AND/OR SPRING FAILURE

COMPRESSORS: C-601 A/B/C

VALVE NUMBER: S2-601-28

GASKET CONDITION LEAKING BROKEN GOOD REPLACED

VALVE CONDITION CLEAN DIRTY LOOSE SCREW BROKEN CHANNEL

WEAK SPRING BROKEN SPRING COCKED

CRAB CONDITION GOOD LOOSE CRACKED

OIL ON SIDE OF CYLINDER SUFFICIENT DRY WET

OIL ON BOTTOM OF CYLINDER SUFFICIENT DRY WET

TIME DOWN: FROM _____ TO _____

REMARKS: _____

CHIEF OPERATOR _____

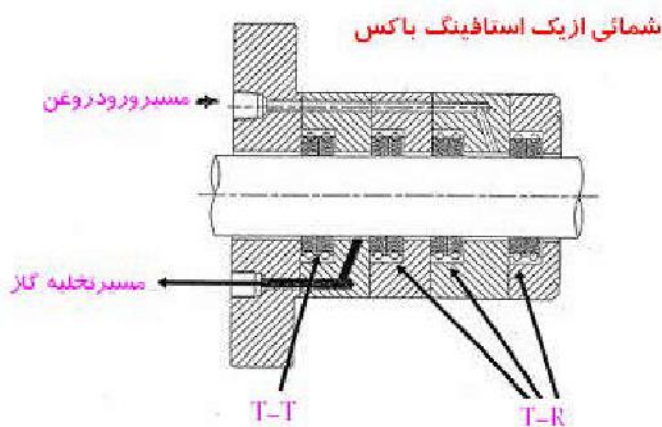
SHIFT _____

چک لیست فوق برای شرایطی که از روی کمپرسورهای می شود باید توسط اپراتورها تکمیل شود و در زمانی که در سیلندرها می شود حتما باید وضعیت روغن داخل سیلندر گزارش و ثبت شود.

سیستم آب بندی کمپرسورهای رفت و برگشتی

در کمپرسورهای رفت و برگشتی نوع **Double Acting** ناحیه ای از قسمت ته سیلندر که میله **Rod Piston** در آن حرکت می کند نیاز به آب بندی دارد که روشن اب بندی با انواع آب بندی های تجهیزات دیگر متفاوت است .

آب بندی **Rod Piston** کمپرسورهای رفت و برگشتی از نوع پکینگ رینگ های نوع معلقی است یا **Floating Paking Ring** که هر **Set** از آنها در محفظه های **Cup** خود بصورت شناور عمل می کنند و تعداد محفظه ها یا **Cup** های که سطوح آنها بسیار صاف و صیقلی است روی هم قرار می گیرند و به توسط چند عدد **Stud Bolt** روی هم ثابت می شوند و در داخل استافین باکس (محفظه آب بندی) به توسط **Stud Bolt** های دیگری ثابت می شوند و کار آب بندی را انجام می دهند . تعداد **Cup** ها یا کاسه هایی که رینگ های آب بندی در داخل آنها قرار دارند بستگی به طراحی و فشار داخل کمپرسور دارد که هر کدام از آنها بخشی از کنترل نفتی ها را به عهده دارند که برای کم کردن اصطکاک بین محور و پکینگ ها توسط پمپ های قطره ای باید بطور مداوم روغنکاری شوند .

رینگ های آب بندی از نظر شکل ظاهری و نحوه کاربرد در دو دسته تقسیم می شوند :

۱- رینگ های شعاعی **Radial Seal Ring**

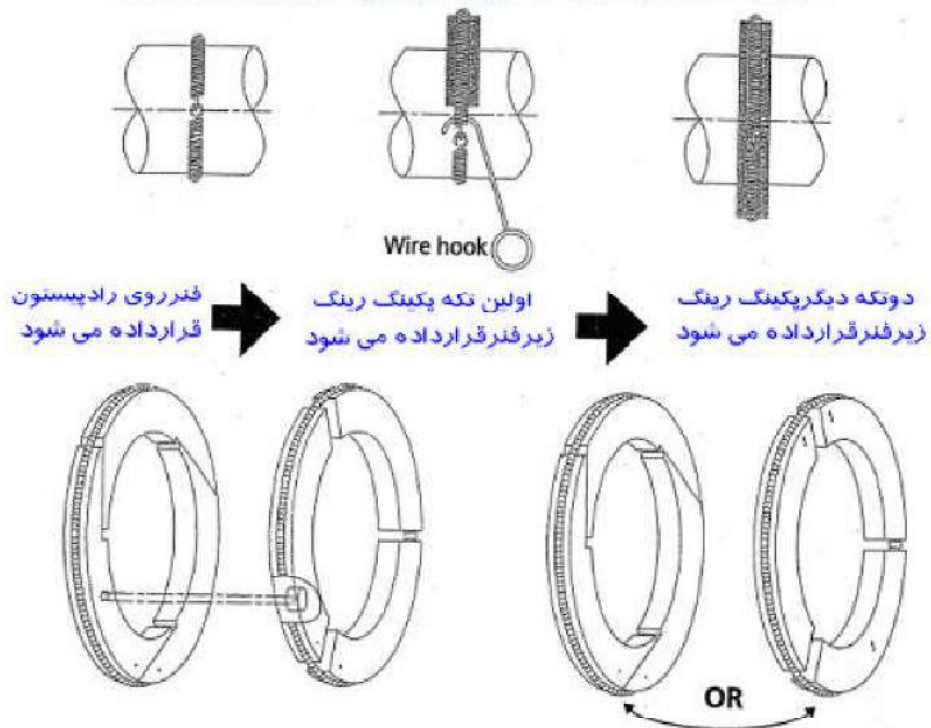
۲- رینگ های مماسی **Tangential Seal Ring**

این حلقه ها بسته به شرایط طراحی کمپرسور اعم از فشار ، درجه حرارت ، با سرعت و ..... از جنس های مختلف فلزی و غیر فلزی ساخته می شوند .

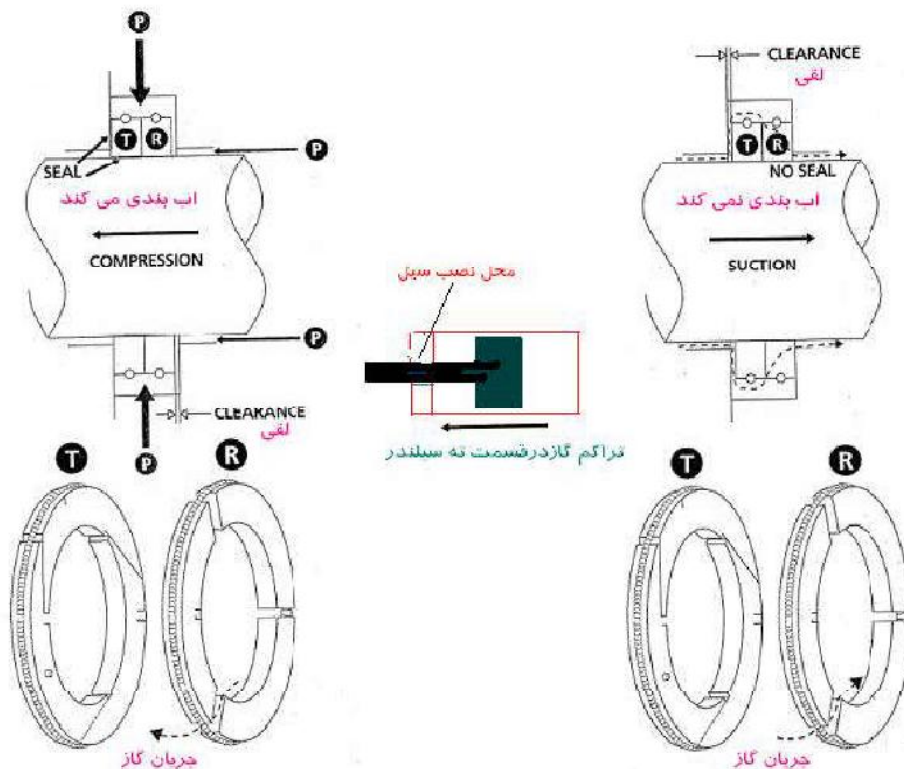
رینگ های شعاعی از سه قطعه تشکیل شده و برش آنها در جهت شعاعی می باشد که به توسط یک فنر **Garther Spring** روی **Rod Piston** نصب می شوند و با کلمه **R** نشان داده می شوند .

رینگ های مماسی نیز از سه قطعه تشکیل شده است منتها برش قطعات بصورت (مورب) مماسی است و طوری ساخته شده اند که می توانند بر روی یکدیگر بلغزند (با کلمه **T** نشان داده می شوند) و در صورت سایش این قطعات با نیروی فنری که سه تکه را روی یکدیگر نگه می دارد بر روی هم می لغزند و عمل آب بندی را انجام می دهند .

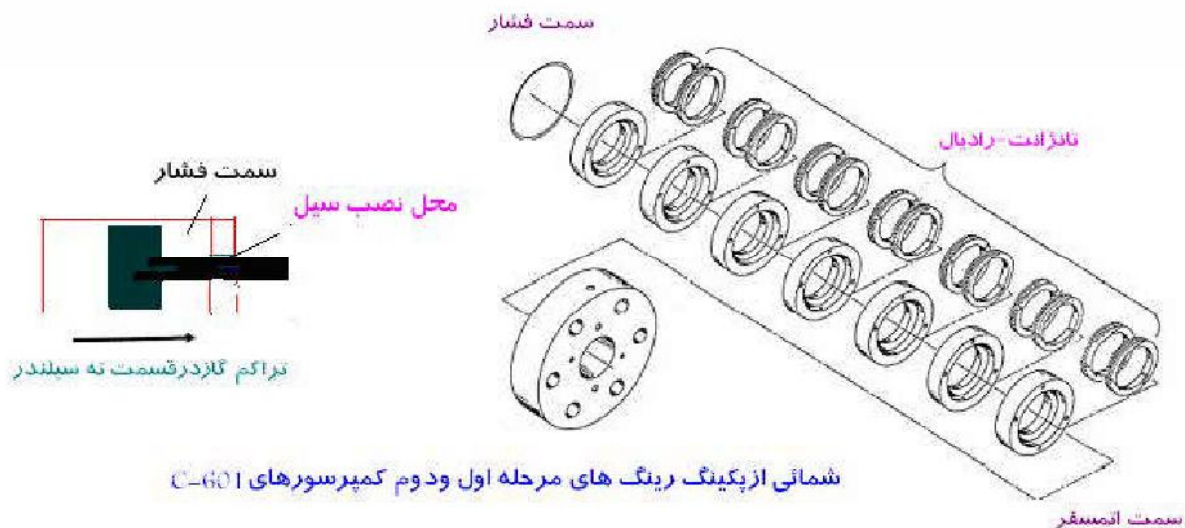
مراحل نصب پکینگ رینگ های کمپرسورهای رفت و برگشتی

شکل زیر اصول کلر این نوع آب بندها که در هر کاسه Cup از دو رینگ شعاعی و مماسی استفاده شده است را نشان می دهد.

اساس کار آب بندی این رینگ ها بر اساس فشار گذاری است که باید Seal شود و فیتی کار در قسمت ته سیلندر کمپرسور در حال متراکم شدن است فشار گاز خروجی که از ربر دسته پیستون می خولد فرار کند روی نملی سطوح شعاعی و محوری رینگ ها در کاسه های محل قرار گیری آنها اعمال می شود . فشار اعمال شده روی محیط قطر بیرونی پکینگ ها باعث می شود که حلقه های آب بندی روی محور بچسبند و جلوی نشتی از بین حلقه ها و Rod Piston را بگیرند و فشاری که روی سطح پیشانی حلقه ها اعمال می شود (در جهت محوری) باعث می شود که یک طرف Packing Ring نوع مماسی روی دیواره کاسه ها (Cup) که سطح خیلی صیقلی دارد فرار گیرد و اجازه خروج گاز از آن گرفته شود و رینگ شعاعی که در قسمت فشار (حلو) نصب شده نشی کار از بین فواصل رینگ تانژانتی (مماسی) را کنترل می کند و به عنوان فشار شکن هم عمل می کند و این مجموعه تواما کار آب بندی کمپرسور را انجام می دهد . نکته حائز اهمیت این است که با جابه جا شدن جای رینگ های شعاعی و مماسی امکان آب بندی مناسب وجود ندارد و همچنین هنگام فرار دادن قسمتهای حلقه های آب بندی روی محور باید اولاً قطعاتی که با هم هم شماره هستند را در کنار همدیگر قرار داده و همچنین کلیه برجستگی ها و حروف نظاط و شماره های حک شده روی رینگ های آب بندی در مقابل جهت فشار باشند همچنین مقدار چسبندگی (لغی) رینگ شعاعی روی رادپیستون (که بافاصله بین تکه ها تنظیم می شود) در کاسه های جلویی (بیادتر وهر چه به کاسه های انتهایی نزدیک می شود کمتر می شود)

انواع آرایش های رینگ های آب بندی

۱- رینگ های سری تانژانت + رادپال

الف - آرایش T-R

ب - آرایش نوع R-T

۲- آرایش رینگ های دو تانژانتی T-T

۳- رینگ های فشار شکن Pressure Breaker

۴- آرایش تانژانت Back Up Ring

رینگ های سری تانژانت + رادپال

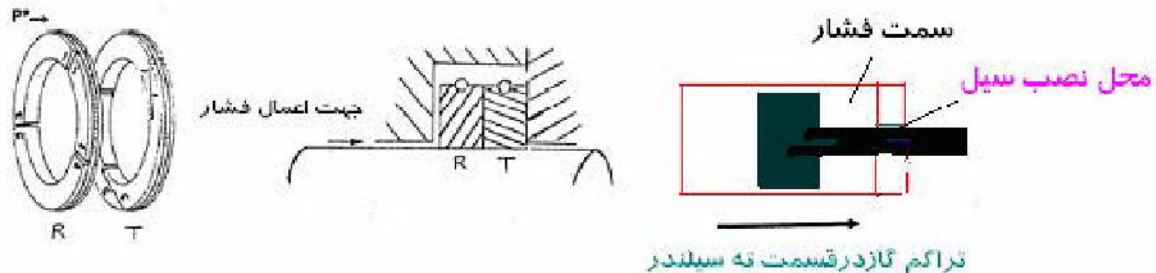
این آرایش در کمپرسورهایی که رینگ های آب بندی روغنکاری می شوند مزود استفاده قرار می گیرد که یکی از رینگ ها عمل آب بندی را انجام می دهد و رینگ دیگر به عنوان یک رینگ فشار شکن و آب بند کننده رینگ قبلی عمل می کند که بسته به نوع طراحی رینگ ها به چند صورت زیر مورد استفاده قرار می گیرند .

الف - آرایش R-T

ب - آرایش نوع T-R

در آرایش نوع T-R رینگ تانژانت کار آب بندی را انجام می دهد و رینگ رادپال هم به عنوان فشار شکن و به عنوان آب بند کننده شکاف های شیارهای رینگ معاسی عمل می کند به عبارت دیگر رینگ شعاعی Radial طرف فشار فرار داد که همانطور که قبلاً نیز اشاره گردید این نوع آرایش بصورت یک طرفه Single Acting عمل می کند یعنی جا بجا شدن رینگ ها در عملیات آب بندی اختلال ایجاد می شود همچنین برای هم پوشانی بهتر رینگ ها توسط بین هائی روی هم قرار می گیرند تا اگر درجهین حرکت چرخیده شوند شیارها روبروی هم دیگر واقع نشوند .

در این نوع آرایش قطر داخلی رینگ شعاعی کمی کمتر از قطر Rod Piston است و وقتی روی محور نصب می شود بین سه تکه آن باید فاصله داشته باشد تا هم بتواند جبران ساییش را بکند و هم با چسبیدن روی محور کار آب بندی را انجام دهد .

در آرایش نوع R-T شکل ساختمانی رینگ تانژانتی با آرایش نوع T-R متفاوت است و سه تکه رینگ تانژانتی برخلاف طراحی قبلی بصورت محیطی روی هم می لغزند. در شکل زیر این دو نوع آرایش در کنار هم آورده شده است.

در این آرایش رینگ تانژانسی در مقابل فشار قرار دارد و رینگ شعاعی کار آب بندی را انجام می دهد. در این آرایش قطر داخلی رینگ شعاعی کمی بیشتر از قطر Rod Piston است (لی است و راحت روی آن حرکت می کند) و فاصله شعاعی بین رینگ شعاعی و محور توسط رینگ تانژانسی که به عنوان فشار شکن هم عمل می کند آب بندی می شود.

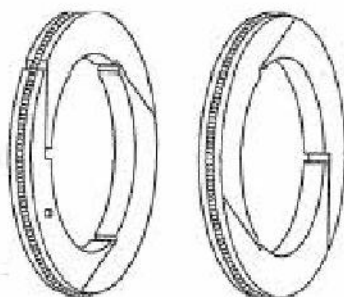

در این آرایش چون فقط یکی از رینگ های آب بندی با محور در تماس است (برخلاف آرایش قبلی که هر دو رینگ روی محور می چسبیدند) اصطکاک کمتری وجود دارد و حرارت کمتری هم تولید می شود که نتیجه آن بالتر بودن طول عمر آن نسبت به آرایش نوع قبلی است.

در این نوع آرایش در مواقعی که محدودیت مکانی وجود دارد گاهی اوقات شیارهای شعاعی روی سطح جلویی رینگ تانژانسی (طرف فشار) تعبیه می شود که باعث نفوذ گاز به کاسه آب بندی و استفاده از فشار گاز برای آب بندی را فراهم می کند.

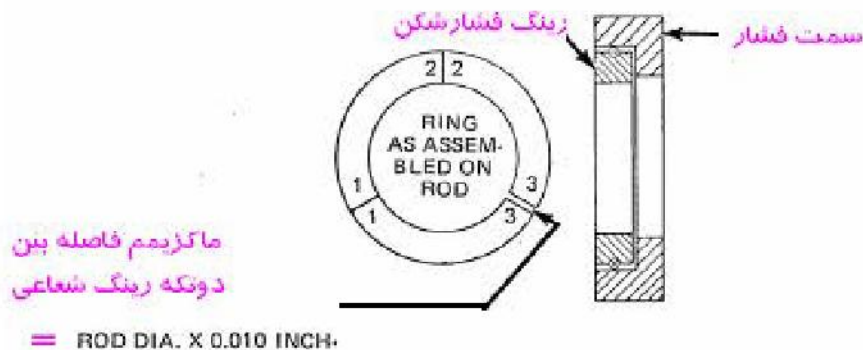
آرایش رینگ های دو تانژانسی T-T

این نوع آرایش کار آب بندی بصورت Double Acting انجام می شود ولی قادر به آب بندی فشارهای بالا نمی باشد و در شرایط خلاء یا جاهایی که فشار پایین باشد قابل استفاده است. معمولاً از این نوع آرایش در کاسه آخری سیل های اصلی Gas Seal برای جلوگیری از ورود هوا همراهِ با گازهای نشست شده و در سیل های میانی Center Seal و پشت سیل های روغنی کمپرسورهای رفت و برگشتی که فشار پایین است استفاده می شود.

رینگ های فشار شکن Pressure Breaker

این نوع رینگ ها از نوع حلقه شعاعی هستند که ضخامتشان مقداری بیشتر از رینگ های شعاعی معمولی است و جنس آنها نیز فلزی می باشد و در فشارها و درجه حرارت های بالا کار گرفته می شوند. این حلقه های فشار شکن معمولاً در اولین کاسه مقابل فشار نصب می شوند تا نوسانات تغییرات فشار به رینگ های بعدی را به حداقل برسانند و نکته حائز اهمیت این است که حتماً باید فاصله کمی بین قطعات آن (طبق دستور) باشد در غیر این صورت باعث از بین رفتن سریع آنها می شود.

الزام به توضیح است که رینگ فشار شکن در استافینگ باکس مرحله سوم کمپرسورهای ۱۰ استفاده شده است.

آرایش تانژانت- رادیال-پشتیبان

در این نوع آرایش در هر کاسه استافینگ باکس از سه عدد رینگ اب بندی شامل رینگ شعاعی رینگ تانژانتی و یک عدد رینگ پشتیبان Back Up Ring استفاده می شود.

رینگ پشتیبان یا Back Up Ring معمولاً از نوع شعاعی فلزی اند که در قسمت انتهایی جهت محافظت از پرناپ رینگ های دیگر و همچنین برای جذب حرارت حاصل از اصطکاک بین پکتینگ ها و Rod Piston افزایش طول عمر رینگ های دیگر آرایش R-T در کمپرسورهای فشار بالا با دور بالا مورد استفاده قرار می گیرند و آرایش آن بصورت B-T-R است.

قطر داخلی Back Up Ring چند هزارم اینچ بیشتر از قطر Rod piston در نظر گرفته می شود و در محل نصب خود آزاد است و به راحتی حرکت می کند.

در این نوع آرایش حلقه مماسی نمونه بطرف فشار و حلقه شعاعی پشتیبان فلزی پشت آن قرار دارد و کاربرد آن در جاهائی است که محدودیت فضای محوری وجود دارد. در این آرایش حلقه Back Up Ring روی محور آزد است ولی قطعات آن کاملاً به هم چسبیده اند عمل ممانعت از خروج گاز و جذب حرارت را انجام می دهد و روی رینگ تانژانسی شیارهای شعاعی طراحی شده است که ورود گاز به محفظه Cup را امکان پذیر کند.

علل خرابی Floating Packing

عواملی که باعث کاهش طول عمر پکینگ های کمپرسورهای رفت و برگشتی می شود عبارتند از:

۱- افزایش درجه حرارت محفظه ب بندی

که عوامل آن می تواند ناشی از:

الف- ز کار افتادن یا مسدود بودن سیستم Jacket Cooling water که بصورت کانالهای ریزی اطراف حلقه های آب بندی عمل جذب و انتقال حرارت را انجام می دهد.

ب- افزایش درجه حرارت سیلندر به دلیل مسدود بودن سیستم Jacket Cooling آن.

پ- چسبندگی پیستون رینگ ها و عدم کارایی آنها.

د- خرابی ولوهای ورودی و خروجی کمپرسور.

۲- روغنکاری نامناسب

اگر مقدار و با نوع روغن استفاده شده که روی Packing ها تزریق می شود ناکافی و نا مناسب باشد باعث افزایش اصطکاک و ایجاد گرما و افزایش سایش می شود که در اثر این واکنش پودرهای کربنی همراه روغن و گاز ذرات چسبنده و خمیری ر به وجود می آورند که روی محور می چسبند و از آزاد حرکت کردن رینگ های آب بندی جلوگیری می کند و باعث عدم کارایی فنرها و افزایش سایش می شود.

۳- تغییرات ناگهانی درجه حرارت

که ناشی از بارگذاری یا تغییر Load ناگهانی است نیز باعث خرابی سیل ها می شود.

۴- رطوبت محیط

در هنگامی که کمپرسور در سرویس نباشد باعث حفره زدائی و خوردگی روی سطوح حلقه های آب بندی فلزی می شود.

۵- تماس گاز با مواد خارجی

از قبیل ذرات جوشکاری، ماسه، مواد حاصل از پوسیدگی لوله ها، کاتالیزها و نیز ... می تواند باعث سایش و ایجاد خراش شود که لازم است صافی های ورودی کمپرسورها مرتباً بازدید و تمیزکاری می شوند.

۶- اندازه نبودن آب بند روی Rod Piston.

۷- نامناسب بودن آب بند از لحاظ جنس و شرایط عملیاتی نظیر فشار و درجه حرارت.

۸- خراب بودن، ناصاف بودن و خمیدگی Rod Piston Run Out

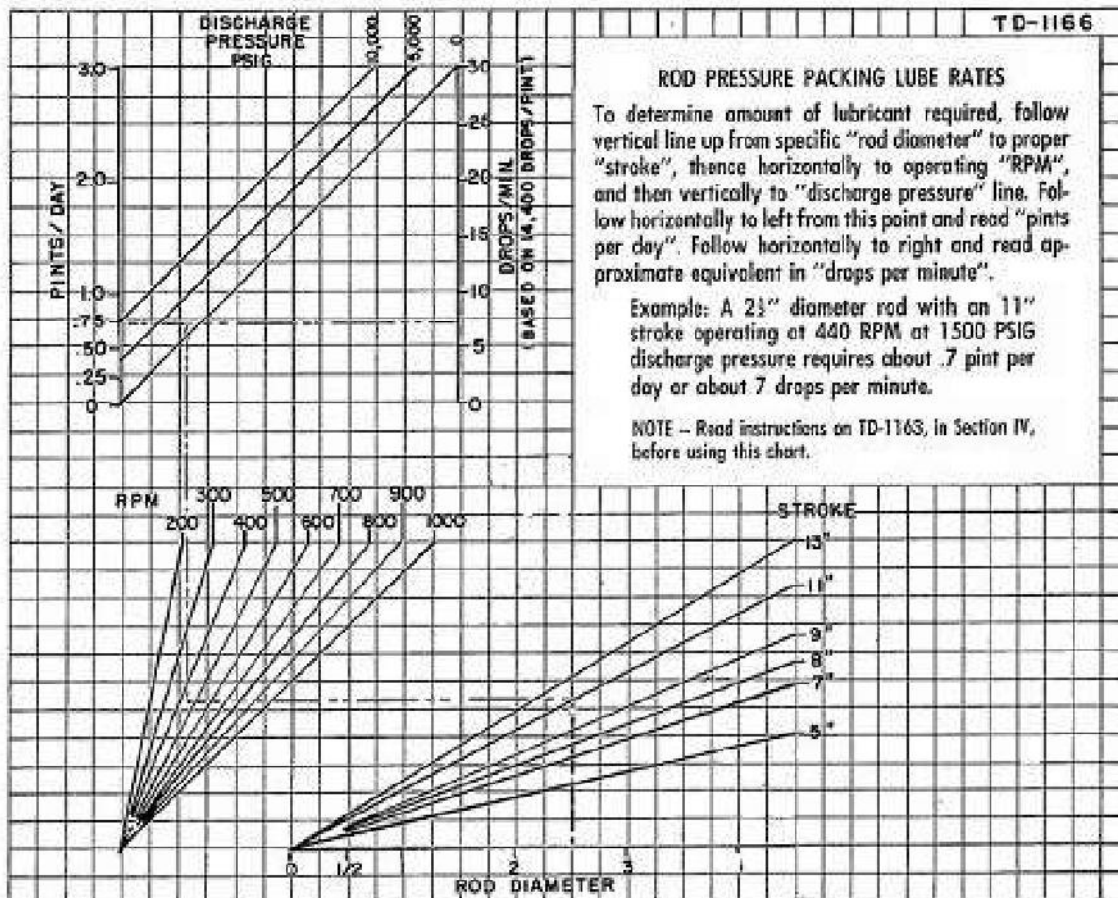
عمل نشی Floating packing Rings

- ۱- سایش و خراش و ناصافی روی سطح تماس رینگ ها با Cup یا کاسه های که در آن قرار می گیرند
- ۲- خرابی Rod piston در اثر خراشیدگی و کثیف آمدن (لغز شدن)
- ۳- نصب غلط رینگ های آب بندی (جا به جا بستن رینگ های شمع و محاسن با نبودن بین زوی آنها
- ۴- لرزد بودن اختلاف ضریب انبساط رینگ ها و Rod Piston
- ۵- Run out بیشتر از حد مجاز Rod Piston

مقدار روغن مورد نیاز رینگ های آب بندی

برای کاهش دادن اصطکاک بین پکتینگ رینگ ها و دهنه پیستون و جذب و انتقال حرارت ناشی از آن در اکثر کمپرسورهای رینگ و پکتینگ رینگ ها نیاز به روانکاری دارند مقدار روغن جهت روانکاری رینگ های آب بندی بستگی به فشار داخل استانه باکس دور کمپرسور مقدار کورس دهنه پیستون و همچنین قطر آن دارد که منحنی های زیر مرجع مناسبی برای این کار می باشد البته مطلوب است که تجربه است کاری نگران تعمیرات و عملیات نیز ملحوظ شود.

LUBRICATION RATES FOR COMPRESSOR PISTON ROD PRESSURE PACKING

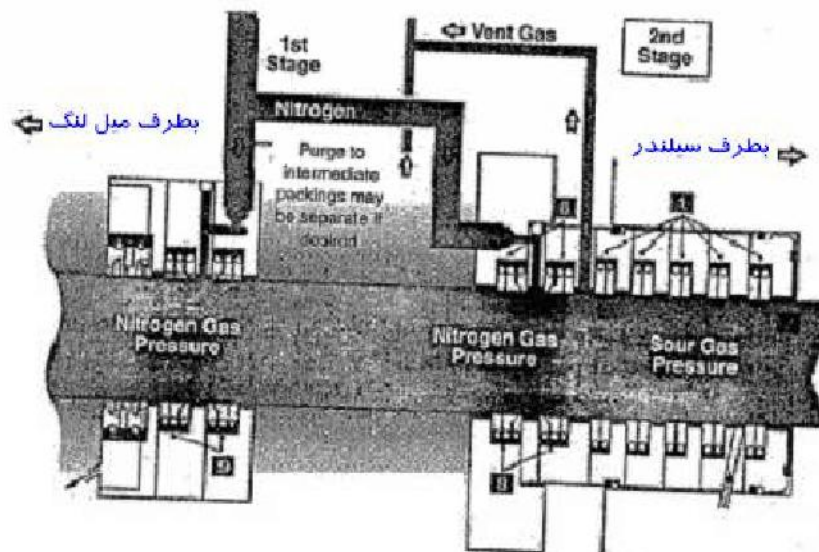

مراقبت های ویژه از رینگ های آب بندی

- ۱- دقت در حمل قطعات و صدمه ندیدن آنها (ترک ، خط ، خش و ...)
  - ۲- بستن آنها طبق توصیه های کارخانه های سازنده و نقشه ها
  - ۳- تمیز کاری کلیه قسمت ها در حین بستن آنها
  - ۴- اطمینان از هم محور بودن استافین باکس با Rod Piston.
  - ۵- اطمینان از روغنکاری مناسب
  - ۶- استفاده از روغنهای سنگین تر و به مقدار بیشتر هنگام نصب سیل های نو و حتی ریختن دستی روغن قبل از راه اندازی و کار کردن آن به مدت چندین ساعت در حالت Unload درحین سلیز شدن سیل ها.
  - ۷- با دقت حمل کردن سیل ها و هوشمندانه نصب کردن آنها
  - ۸- بازگداری تدریجی روی کمپرسور
  - ۹- اطمینان از عملکرد سیستم خنک کاری
  - ۱۰- مراقبت از Rod Piston در موقع حمل و محافظت محل قرار گیری سیل ها روی آن .
- لازم به توضیح است که در قسمت انتهایی محفظه استافین باکس و از بین Packing Ring های و آخری و یکی مانده به آخر مسیری به عنوان Vent در نظر گرفته شده که بسته به شرایط عملیاتی گازهای ناشت شده به اتمسفر به یک محیط Safe مثل Flare منتقل می شود که با استفاده از Flow Meter یا نصب یک عدد Pressure Gage مقدار گازهای ناشت شده قابل اندازه گیری است و وقتی ناشتی از حد مجاز بالاتر می رود باید سیل ها جهت تعمیر در اختیار تعمیرات قرار داده شود .
- همچنین با لمس کردن مسیر Vent نیز می توان پی به وضعیت Seal ها برد هر چه این مسیر گرمتر باشد مبین ناشت زیاد گاز از داخل کمپرسور به طرف بیرون است .
- جهت آب بندی بهتر کمپرسور های رفت و برگشتی در سال های اخیر رینگ های آب بندی وارد صنعت شده است که از لحاظ اصول کار و نحوه آب بندی با سیستم های قدیمی مشابه اند ولی از لحاظ شکل ظاهری و فرم لیر و دینامیکی لبه های قسمت های داخلی رینگ ها که مهم ترین قسمت آب بندی است و همچنین نوع جنس استفاده شده با رینگ های قدیمی متفاوت بوده و شرایط کار دهی و نحوه آب بندی و میزان ناشتی و سایش دسته بیستون و همچنین طول عمر آنها نسبت به پکیگ رینگ های قدیمی به مراتب بهتر و بالاتر است که در شکل زیر یک نمونه از آن نشان داده شده است.

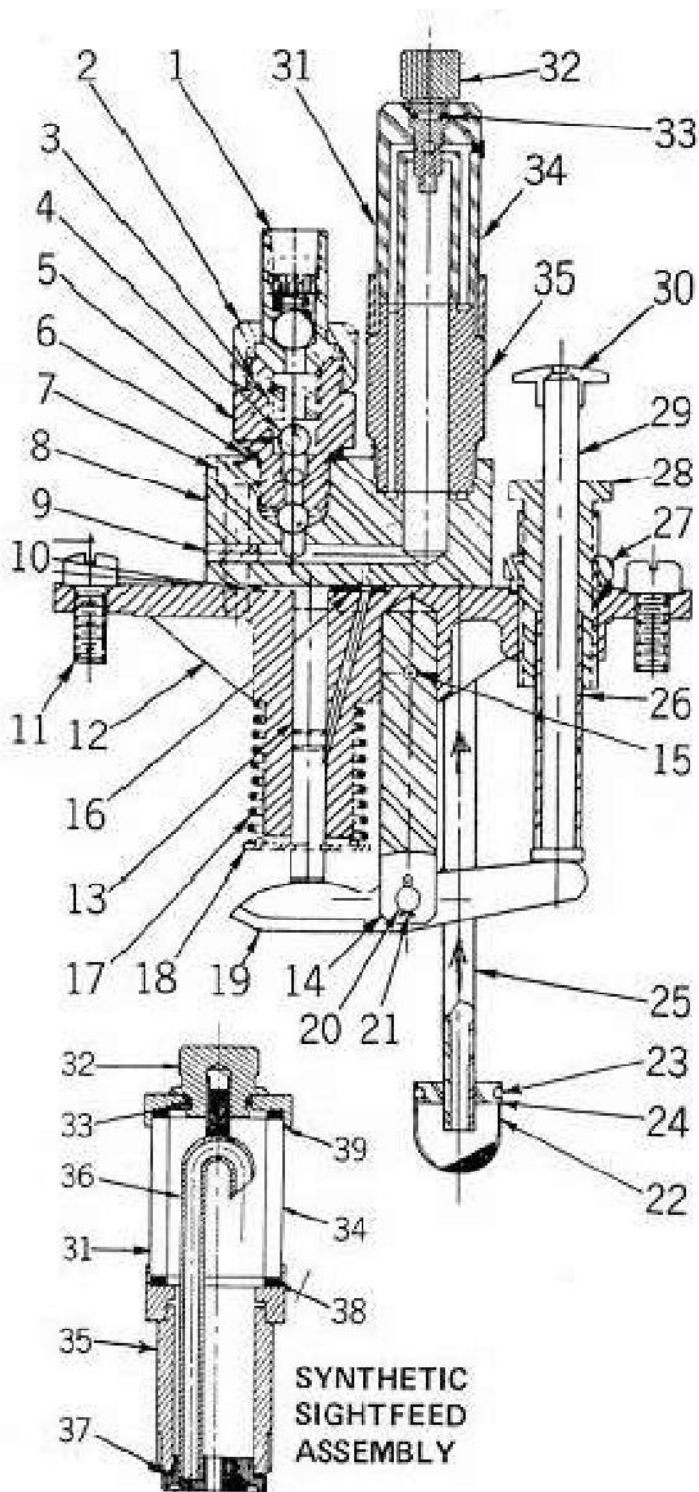
جهت جلوگیری از نشست گازهای خطرناک به محیط اطراف و کنترل بیشتر بر گازهای نشست شده در محفظه های استافین باکس جدید نیز تغییراتی داده و با تغییر در مقدار گاز منسب بی اثر در قسمت انتهایی محفظه استافین باکس و ایجاد یک فشار مثبت در مقابل مسیر خروجی علاوه بر جلوگیری از نشست گاز داخل کمپرسور (که بزرگترین مشکل آب بندهای قدیمی است) به محیط اطراف باعث کم شدن نشستی نیز میگردد و گازهای نشست شده نیز پس از کنترل شدن (اندازه گیری مقدار آن) از طریق مسیر Vent به محیط مطمئنی هدایت می کنند .

لازم به توضیح است که در طراحی های جدیدتر خلاف طراحی های قدیمی مسیر های Vent کلیه مراحل کمپرسور جدا جدا بوده و تشخیص مرحله ای که دچار مشکل شده است بسیار راحت تر است.

سیستم های روغنکاری قطره ای

روغنکاری بین سیل ها و Rod Piston و همچنین روغنکاری بین جداره های رینگ ها و داخل سیلندر کمپرسورهای رفت و برگشتی (بسته به نوع طراحی کمپرسور و سیستم عملیاتی) با استفاده از سیستم های روغنکاری قطره ای روغنکاری می شوند که این سیستم شامل تعدادی پمپ پلاستیکی رفت و برگشتی قابل تنظیم است که همگی از طریق یک میل بادامک که توسط چرخ دنده با محور میل لنگ می چرخد (یا با استفاده از یک الکترو موتور جداگانه) و روی محفظه ای به عنوان Manzel Lubricator که مخزن روغن نیز می باشد نصب شده و توسط لوله ها st.st مقدار روغن مورد نیاز این قسمت ها را تامین و ارسال می کند . در شکل زیر شمائی از یک عدد پمپ قطره ای نوع پلاستیکی رفت و برگشتی نشان داده شده است که حرکت آن توسط میل بادامکی که با میل لنگ حرکت می کند انجام می شود (فشرده کردن) و فنر (مرحله مکش) زیر آن انجام می شود .

KEY NO.	DESCRIPTION
1	Union Sleeve Ass'y
2	Union Nut
3	Valve Stop
4	Check Ball
5	Discharge Connector
6	Washer
7	Screw
8	Sightfeed Block
9	Plug
10	"O" Ring
11	Pump Screw
12	Pump Body
13	Plunger
14	Rocker
15	Arm Support
16	Pin
17	"O" Ring
18	Plunger Spring
19	Spring Retainer
20	Rocker Arm
21	Rocker Arm Pin
22	Cotter Pin
23	Strainer
24	Wire
25	Strainer Plug
26	Suction Tube
27	Flushing Unit Sleeve
28	Lock Nut
29	Adjusting Sleeve
30	Flushing Unit Stem
31	Button
32	Sightfeed Ass'y
33	Nozzle Plug Ass'y
34	"O" Ring
35	Sightfeed Glass
36	Extension & Collar Ass'y
37	Nozzle Ass'y for Synthetic
38	Fibre Washer for Above
39	Buna N Rubber for Syntheti

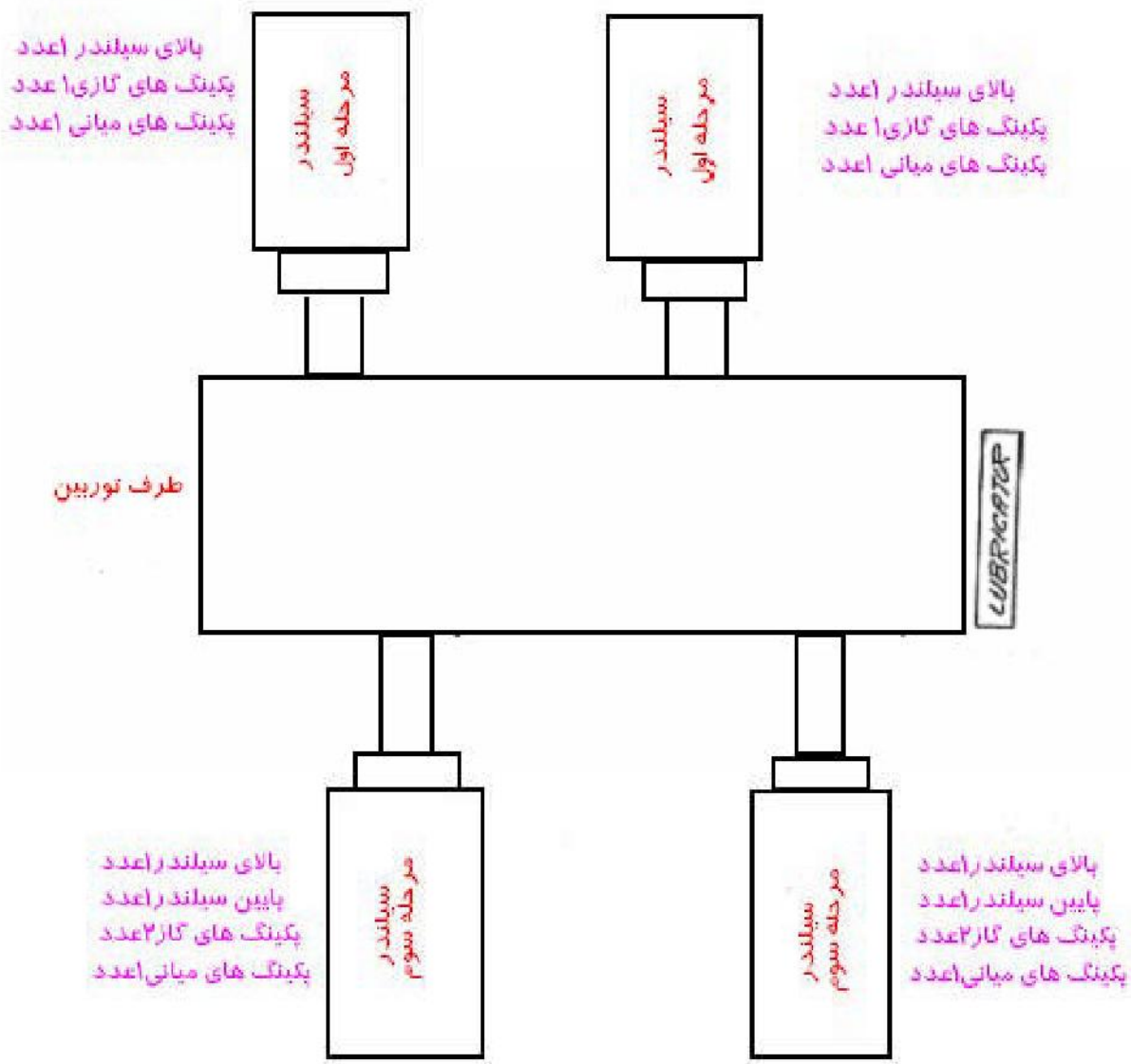
وقتی پلانجر به سمت پایین حرکت می کند در اثر تغییر حجم حاصله داخل سیلندر پمپ یک خلاء نسبی بوجود می آید و باعث وارد شدن روغن از طریق صافی مسیلوله ورودی یا Drip Tube و Sight Glass می شود و با حرکت کردن پلانجر به سمت بالا (با نیروی میل بادامک) شیر یک طرفه ورودی مسیلوله ورودی بسته می

شود و با بالا رفتن فشار دافل سیلندر شهر یک طرفه خروجی بالا می شود و روغن از طریق لوله ها به جاهای مورد نظر پمپاژ و رانده می شود .

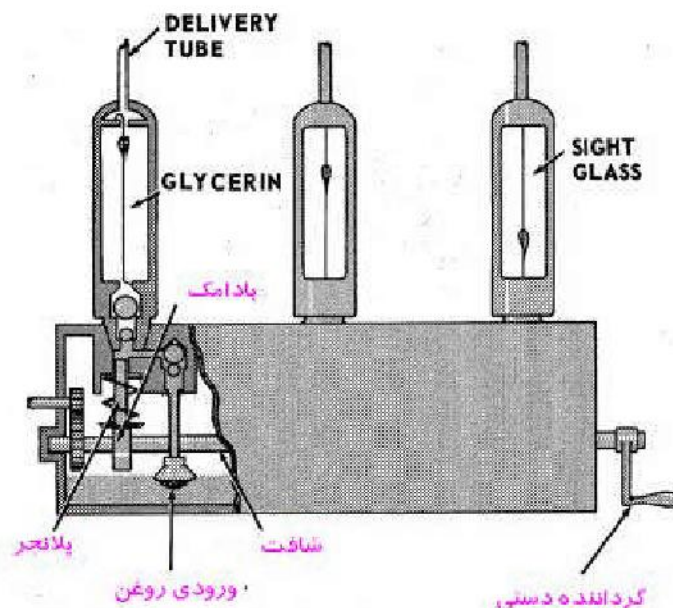
لترم به توضیح اسید که در پمپ لطره ای فقط یک لیسند را روغنکاری می کند و برای روغنکاری جاهای مختلف مثل بالای سیلندرها ، پایین سیلندرها و سبل های مراحل مختلف نیاز به پمپ های لطره ای متعددی اسید که همگی روی مجموعه Manzel Lubricator نصب شده اند .

در جاهایی که لطره ها کورین راد بیسون زیاد بیسون زیاد باشد و نیاز به روغن بیشتری اسید پمپ اسید تزریق روغن در چند نقطه (و به مقدار کمتر) انجام شود مثلا لیسند های بالا و پایین سیلندر و ....

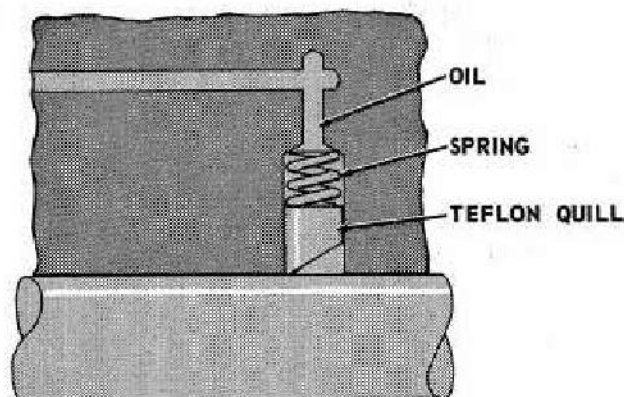
در شکل زیر نقاطی از سیلندرها که پمپسورهای ۱ ، ۲ که توسط سیستم روغنکاری لطره ای روغنکاری می شوند نشان داده شده اسید .

در شکل زیر شماتی از یک Manzel Lubricator که در قسمت انتهایی میل لنگ کمپرسورهای رفت و برگشتی نصب می شود نشان داده شده است.

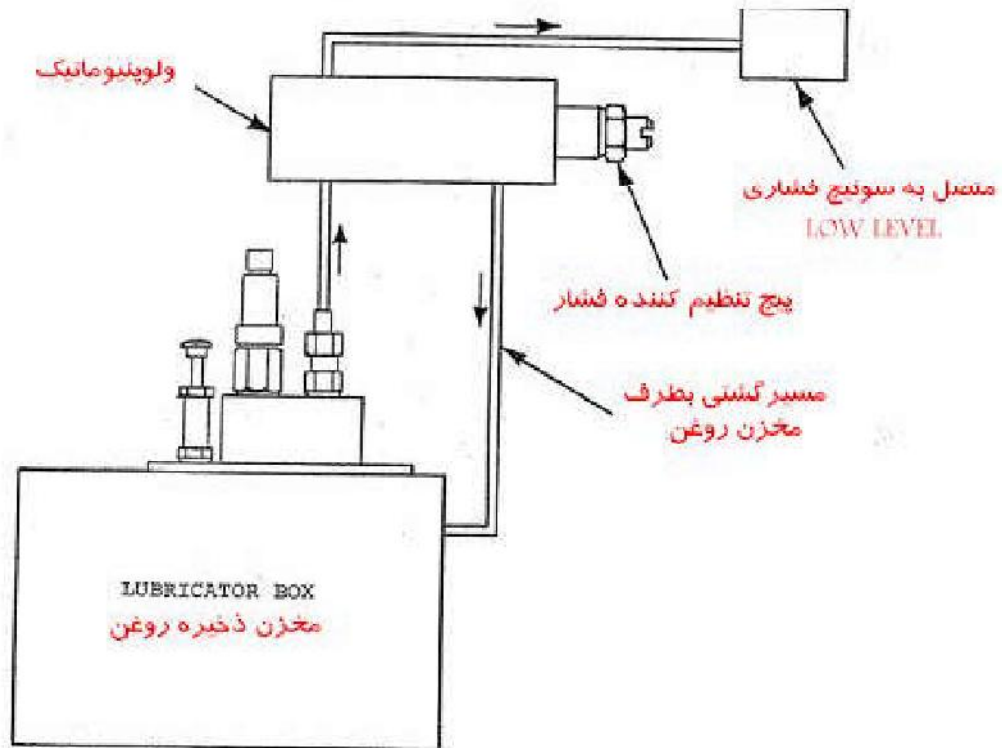

شمچنین برای جلوگیری از برگشت گاز داخل کمپرسور به داخل لوله های روغن معمولاً از Check Valve استفاده می شود تا امکان عکس شدن جریان گاز به داخل روغن که خیلی مواقع می تواند خطرناک هم باشد جلوگیری شود.

در بیشتر کمپرسورها جهت بالا بردن ایمنی سیستم روغنکاری برای موقعیتی که سطح روغن داخل Manzel Lubricator از حدی پایین تر می رود از یک پمپ فطره ای که لوله ورودی آن در داخل مخزن کمی بالاتر از لوله پمپ های دیگر است و همراه با بغیه پمپ ها کار می کند استفاده می شود. این پمپ روغن تحت فشار را روی یک عدد Pressure Switch اعمال می کند و وقتی سطح روغن از حد مورد نظر پایین تر می رود این پمپ از کار می افتد و باعث کم شدن فشار روغن و تحریک Pressure Switch می شود که این سیستم متصل به قسمت Alarm کمپرسور است و ازیر اعلام می کند که Level روغن در مخزن پایین رفته است.

شمائی از لوله کشی سیستم
LOW LEVEL ALARM

انواع آب بندی کمپرسورهای رفت و برگشتی

برای جلوگیری از خارج شدن گاز داخل کمپرسور به فضای بیرون و ممانعت از مخلوط شدن روغن و گاز خروجی از سیل ها و همچنین برای جلوگیری از فرار روغن تریپلی روی کفشک های بالونپایینی کراس هد از سه عدد استاپلین با کس جهت آب بندی قسمت های مختلف استفاده می شود که عبارتند از:

۱- سیل های اصلی Gas seal

۲- سیل های میانی Center Seal

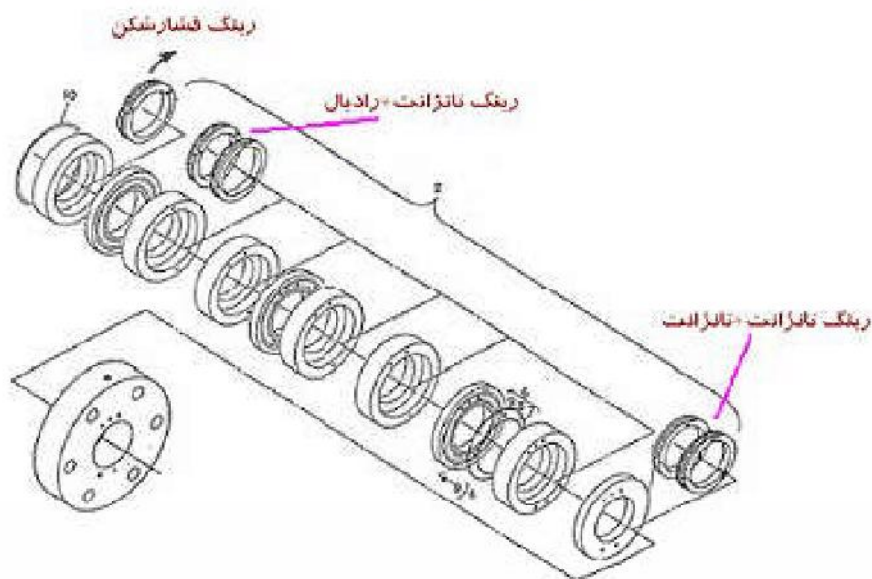
۳- سیل های روغنی Wiper Ring

که به شرح آن می پردازیم :

سیل های اصلی Gas seal

برای جلوگیری از خارج شدن گاز داخل کمپرسور به محیط بیرون روی قسمت نه سیلندر نصب می شود و آنجا را آب بندی می کند که از سری رینگ های تانژانت - رادیال با آرایش مختلف به ادوه Back up Ring ها و Pressure Breaker Ring ها استفاده می شود که لهذا راجع به آنها توضیح داده شده که باید طبق آرایش توصیه شده توسط کارخانه سازنده یا نقشه ها نصب گردد .

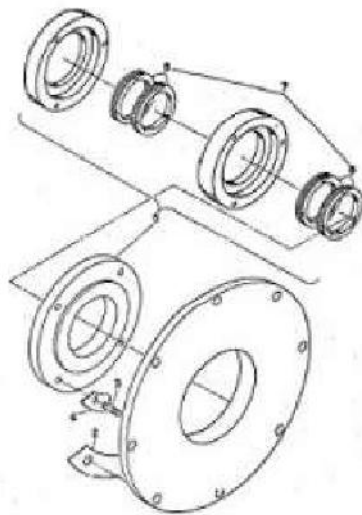
شماتی از سیستم آب بندی مرحله سوم کمپرسورهای C-601

سیل های میانی Center Seal

که برای آب بندی گاز نشت شده از سیل های اصلی و جلوگیری از مخلوط شدن آن با روغن در قسمت انتهایی Yoke نصب می شود که به واسطه پایین بودن فشار این ناحیه معمولاً در اکثر کمپرسورها از سری رینگ های دو تانژانتی و به تعداد توصیه شده طبق نقشه های کارخانه سازنده استفاده می شود .

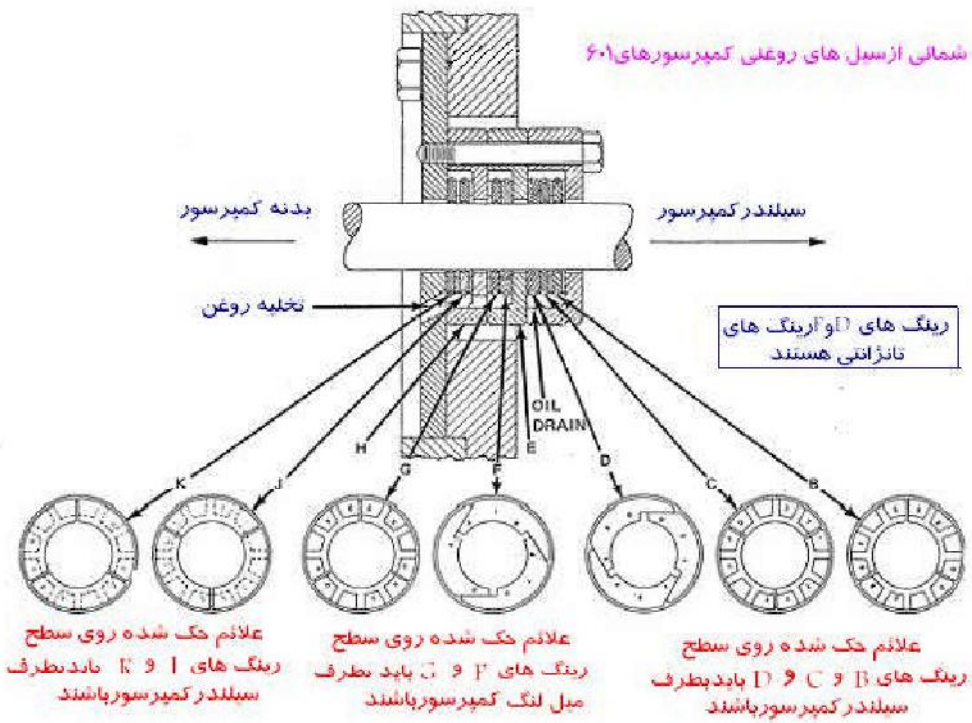

**شمائی از سیل های میانی
CENTER SEAL
کمپرسورهای ۶۰۱**

لازم به توضیح است که در اکثر کمپرسورها گاز نشت شده در این محفظه از طریق Vent ای که در قسمت بالای این محفظه قرار دارد به سمت اتمسفر منتقل می شود و روغن هلیی که کار روغن کرای سیل ها را انجام داده اند نیز از طریق قسمت پایین این محفظه و از طریق این Drain بصورت برگ تخلیه می شود.

سیل های روغنی Wiper Ring

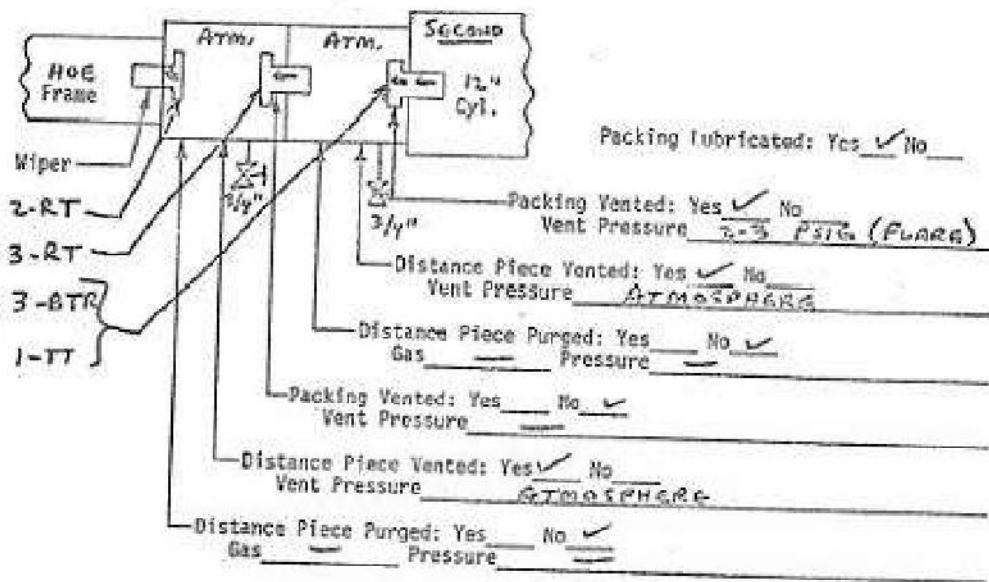
برای جلوگیری از پرتاب شدن روغنی که برای روغنکاری سیستم Cross Head (توسط سیستم Lube oil) استفاده می شود به سمت داخل کمپرسور از رینگ های روغنی که بصورت رینگ های شعاعی و با فرم مخصوص اند استفاده می شود (از طرف Cross Head) و برای کم کردن نشتی و .....

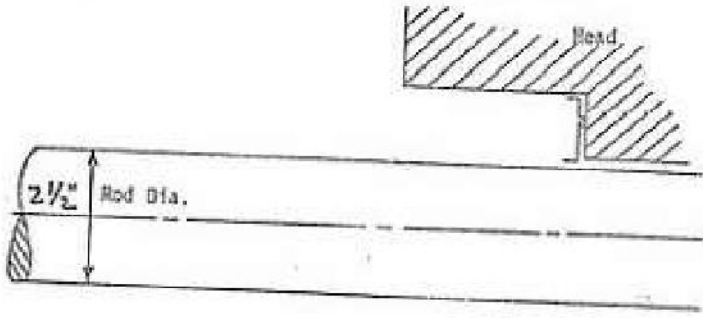
عدم ورود گازی که احتمالاً از سیل های میان خارج شده به داخل سیستم روغن از یک یا چند Set سیل تانژنتی دوبله بعد از سیل های روغنی (به طرف کمپرسور) استفاده می شود که از نفوذ گاز به داخل روغن ممانعت می کند که به این مجموعه Stuffer And Packing گفته می شود و حتماً باید طبق توصیه های کارخانه سازنده و نشانه های اجرایی نصب گردند.

نقشه های سیل های کمپرسورهای Cooper

بعضی از کارخانجات سازنده کمپرسور مثل شرکت COOPER نشانه های اجرایی تمامی سیل های اصلی میانی و روغنی را بصورت زیر مشخص می کنند و تعداد سیل های هر قسمت و نوع آنها را در کنار آنها مشخص می کنند که معمولاً در ملاحظه می شود سیل های اصلی از نوع تانژنتی و تکاب و تکاب (سه کاسه) و تک کاسه دآبل تانژنتی و سیل های میانی از نوع تانژنتی (در سه کاسه) و سیل های اگری از نوع تانژنتی رادپال و واپر تک کاسه بعد از آنکه قطر رادپستون نیز دوونیم اینچ است.

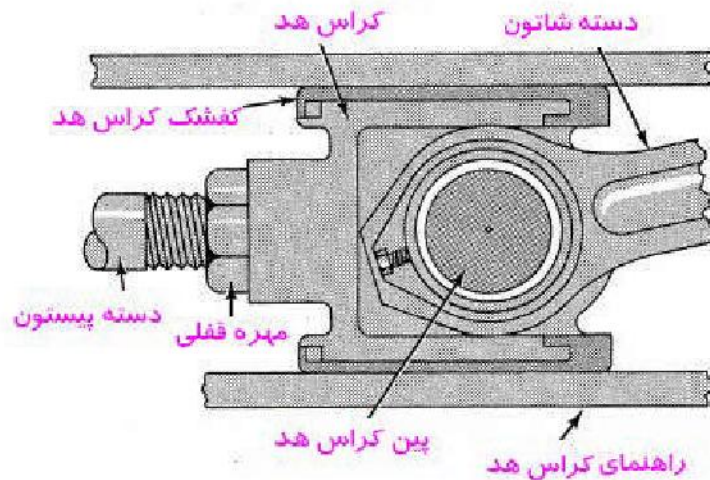

- T = Tangent cut ring
- R = Radial cut ring
- B = Back-up ring

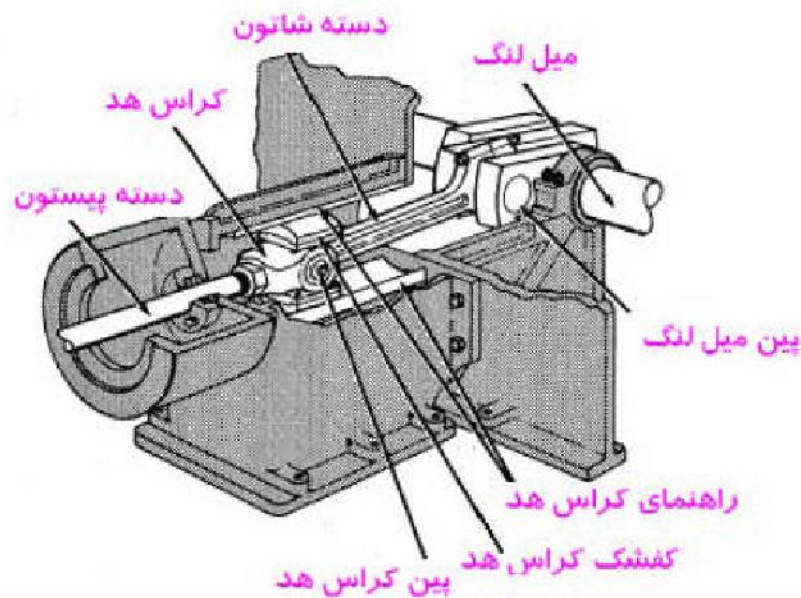

کراس هد Cross Head

به واسطه بین دسته پیستون Rod Piston و دسته شاتون Connecting Rod کراس هد گفته می شود که وظیفه آن گرفتن حرکت های جانبی Rod piston است تا بتواند یک حرکت کاملا رخت و برگشتی به پیستون و دسته پیستون بدهد.

در شکل های زیر شماتی از یک Cross Head و محل قرار گیری آن روی بدنه Frame Extension نشان داده شده است .

شماطور که ملاحظه می کنید کراس هد از قطعات زیر تشکیل شده است :

۱- بدنه

۲- شیمزهای تنظیم

۳- پین کراس هد Cross Head Pin

۴- کفشک Shoe

یک طرف بدنه محل قرار گیری پین کراس هد است و طرف دیگر آن محل پیچ شدن Rod Piston در آن است .

شیمزهای تنظیم

از شیمزها برای تنظیم Clearance بین کفشک ها Cross Head Guide و Shoe و همچنین برای نصب نمودن Run Out دسته پیستون (که در بخش های بعدی راجع به آن بحث می شود) در قسمت های بالا و پایین Shoe ها قرار می گیرند .

پین کراس هد Cross Head Pin

اتصال بین Cross Head و دسته شاتون است و به عنوان یک مفصل حرکت دورانی میل لنگ را از طریق دسته شاتون به کراس هد منتقل می کند

کفشک Shoe

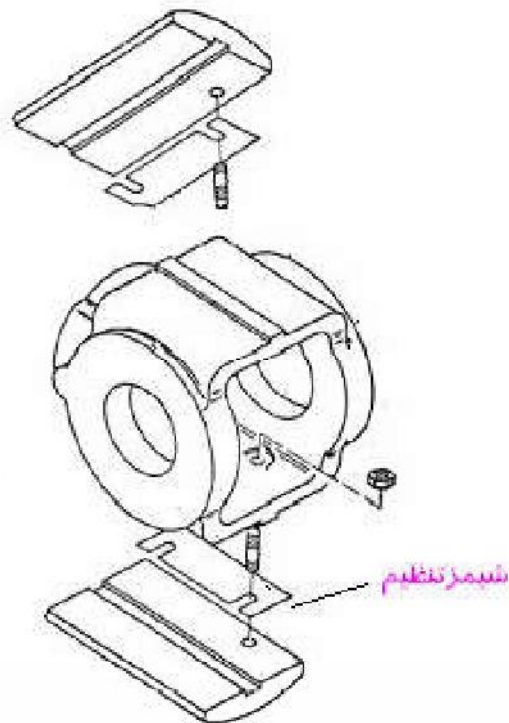
کفشک ها در قسمت های فوقانی و تحتانی کراس هد نصب می شوند و کراس هد در روی آنها در داخل Cross Head Guide حرکت می کند. جنس آنها از با بیت های مخصوصی است که ضعیف تر از جنس Cross Head Guide است و در صورت بروز مشکل براحتی و با هزینه بسیار پایین قابل تعویض هستند .

لازم به توضیح است که مسیر حرکت Cross Head در قسمتهای بالا و پایین آن توسط سیستم روغن روانکاری Lube oil کمپرسور روانکاری می شود و این قطعات روی فیلمی از روغن حرکت می کنند.

همانطور که قبلا نیز توضیح داده شد کراس هد از یک طرف با دسته پیستون یا Rod Piston (که در داخل آن پیچ می شود) و از طرف دیگر از طریق پین کراس هد با دسته شاتون در ارتباط است. میزان لقی پین کراس هد درموش دسته شاتون از اهمیت زیادی برخوردار است که لقی آن حدود ده هزارم اینچ است و مسئله حائز اهمیت دیگر نحوه قرار گیری پین در داخل کراس هد است که باید بصورت فیت و با پرس جازده شود (با Interference حدود چهار تا شش هزارم اینچ) و در جای خود کاملاً ثابت قرار گیرد که اطمینان این کار با قفل Lock کردن پیچ های مربوطه حاصل می گردد

روش تنظیم کلرنس کراس هد

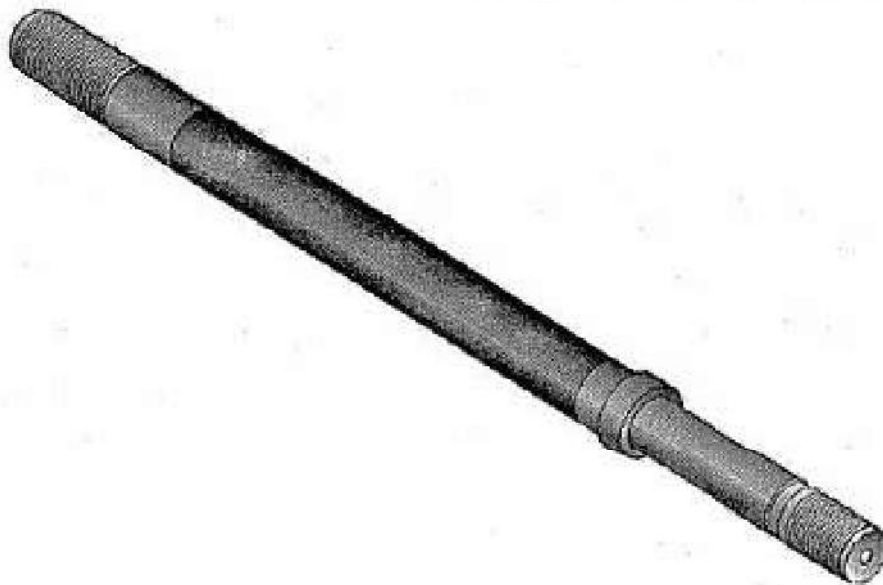
برای روانی حرکت کراس هد در محل حرکت آن باید بین قطعات ثابت و متحرک Cross Head Shoe و Cross Head Guide فاصله ای وجود داشته باشد که به این فاصله Clearance گفته می شود. که میزان این کلرنس باید در حد مجاز توصیه شده توسط کارخانه سازنده باشد که افزایش این فاصله باعث حرکت اضافی آن شده و نهایتاً این حرکت ها در غالب لرزش و ارتعاشات روی پکینگ ها و دسته پیستون و دیگر قطعات عمال می شود و باعث کاهش طول عمر آنها می شود و همچنین کم بودن این فاصله باعث عدم روغن کاری و سوختن شدن آن می شود. که لازم است در تنظیم آن طبق توصیه های کارخانه سازنده اقدام شود که روش کار به این صورت است که با کم و زیاد کردن شیمز های بین Cross Head Shoe و بدنه کراس هد میزان لقی لازم که توسط فیلیر گیج اندازه گیری می شود (البته باید شیمزها باید طوری کم و زیاد شوند که وضعیت Run Out نیز به هم نخورد).

همچنین توصیه بر اندازه گیری این کلینس در حالت گرم است یعنی پس از این که کمپرسور چند ساعت در سرویس است کمپرسور از سرویس خارج شده و این فاصله فیلترزده می شود این فاصله در حالت سرد معمولاً بین هجده تا بیست هزارم اینچ و در حالت گرم در حد ده هزارم اینچ تنظیم می شود.

دسته پیستون Rod Piston

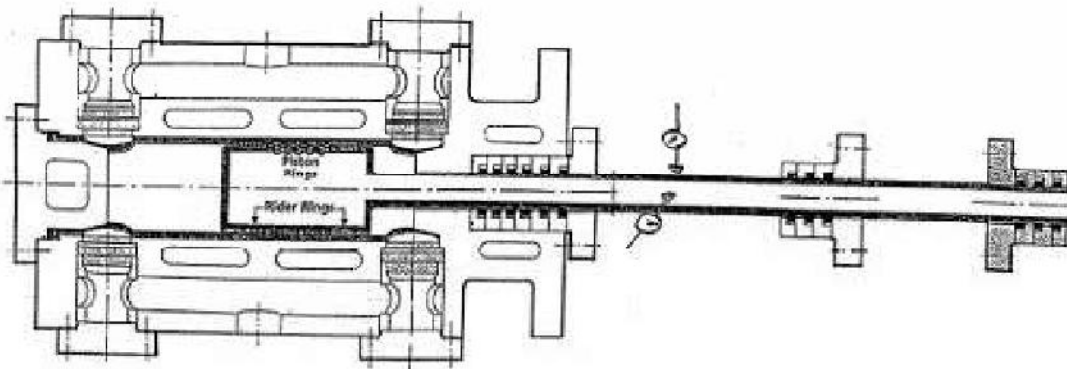
مبلمه بسیار صاف و صیقلی و سخت و مقاومی است که حرکت رفت و برگشتی خطی Cross Head را به پیستون منتقل می کند که یک طرف آن روی پیستون Lock می شود و طرف دیگر آن در داخل Cross Head پیچ و به وسیله یک مهره فلج دار لاک می شود.

سطح Rod Piston توسط فلکستن کار باید یا فلزات سخت دیگر پوشش داده می شود و با صافی سطح بالایی سنگ زده می شود تا کمترین اصطکاک در ناحیه تماسی Packing Ring ها داشته باشد. توضیحا اینکه حرکت Rod Piston باید یک حرکت کاملا افقی باشد Run Out و خط مرکزی Cross Head و محور پیستون باید دقیقا روی یک خط قرار داشته باشند که در غیر این صورت باعث ایجاد تنش های خمشی (علوه بر تنش های کششی و فشاری) در هر رفت و برگشت روی Rod Piston شده که علوه بر پایین آمدن طول عمر آن و افزایش احتمال بریدن آن باعث حرکت های جانبی اضافی روی Packing Ring ها شده که علوه بر ایجاد تنش باعث کاهش طول عمر سیل هابیز می شود.

اندازه گیری Run Out

روش اندازه گیری Run Out به این صورت است که دو ساعت گیر در جهت های افقی و عمودی در جای مناسبی روی Rod piston قرار می گیرد و کمپرسور یک کورس از نقطه مرکز جلو تا نقطه مرکز عقب حرکت داده می شود و میزان انحرافات روی ساعت اندازه گیر فرائت می شود که این انحرافات اندازه گیری شده نباید بیشتر از حد مجاز توصیه شده توسط کارخانه سازنده باشد.

برای تصحیح میزان Run Out و آوردن آن در حد مجاز پس از اطمینان حاصل کردن از وضعیت پیستون رینگ های روش کار به این صورت است که با برداشتن شعیز از Shoe های زبری کربن هندو اضافه کردن آنها به فسعت بالایی Shoe ها (یا بالعکس بسته به اعداد خوانده شده از روی ساعت های اندازه گیر) موقعیت خط مرکزی Centetr Line کربس هند را تغییر داد و آن را اصطلاحا با پیستون در یک خط قرار داد به طوری که ساعت های اندازه گیر در هر کورس در حد مجاز منحرف شوند.

لازم به توضیح است که تنظیم Run out دسته پیستون و تنظیم کلتک های کربس هند دو عمل جداگانه و متفاوت بوده که باید اندازه گیری و تصحیح کرد دو توصیه بر این است که در شرایطی که دستگاه به درجه حرارت کاری خود رسیده است مجددا اندازه گیری شود.

حدمجاز Run Out کمپرسورهای رفت و برگشتی

جدول زیر راهنمای بسیار مناسبی برای تعیین حد مجاز میزان Run Out رادپيستون است. همچنانچه که ملاحظه می شود این مقدار در یک فاصله ۲۰۳ میلیمتری بیان می شود و در صورتی که کورس پيستون از این فاصله کمتر یا بیشتر شود میتوان با بستن یک تناسب ساده مقدار مجاز را به دست آورد. و همچنانچه در نظر گرفتن جنس و قطر پيستون در تعیین حد مجاز تاثیر گذار است.

جدول حداکثر Run Out رادپيستون کمپرسورهای رفت و برگشتی براساس جنس پيستون

پيستون های چدنی			
قطر پيستون بر حسب اینچ	مقدار اولیه ای که باید پيستون پایین تراز کراس هد قرار گیرد	مقدار Run Out درجهت عمودی که روی ساعت اندازه گیری قرار می شود	اختلاف خارج از Level بودن تقریبی رادپيستون در طول ۸ اینچ
22 and smaller	0.0045 in.	0.0015 in.	0.001 in.
24	0.0045	0.0015	0.001
26	0.0045	0.0015	0.001
28	0.0060	0.0020	0.001
30	0.0060	0.0020	0.001
32	0.0060	0.0020	0.001
34	0.0075	0.0025	0.0015
36	0.0075	0.0025	0.0015
38	0.0075	0.0025	0.0015
پيستون های آلومینیومی			
قطر پيستون بر حسب اینچ	مقدار اولیه ای که باید پيستون پایین تراز کراس هد قرار گیرد	مقدار Run Out درجهت عمودی که روی ساعت اندازه گیری قرار می شود	اختلاف خارج از Level بودن تقریبی رادپيستون در طول ۸ اینچ
26 and smaller	0.0105 in.	0.0035 in.	0.002 in.
28	0.012	0.0040	0.002
30	0.012	0.0040	0.002
32	0.0135	0.0045	0.0025
34	0.0135	0.0045	0.0025
36	0.015	0.005	0.0025
38	0.015	0.005	0.003
40	0.0165	0.0055	0.003
42	0.0165	0.0055	0.003

مسائلی که باعث Run Out شدن دسته پیستون می شوند عبارتند از :

- ۱--خمیدگی Rod Piston (کج بودن آن)
- ۲- Face نمودن مهره روی رادیپستون یا ماصاف بودن سطح قرارگیری آن روی کراس هد .
- ۳- ماصاف بودن ، تاب داشتن و یا کنیف نمودن سطوح قرارگیری سیلندر ، Yoke کمپرسور .
- ۴- ساپورتینگ نامناسب سیلندر و تنش های سیستم لوله کشی های ورودی خروجی یا Snuber های ورودی و خروجی سیلندر .
- ۵-- خراب بودن پیستون رینگ ها .

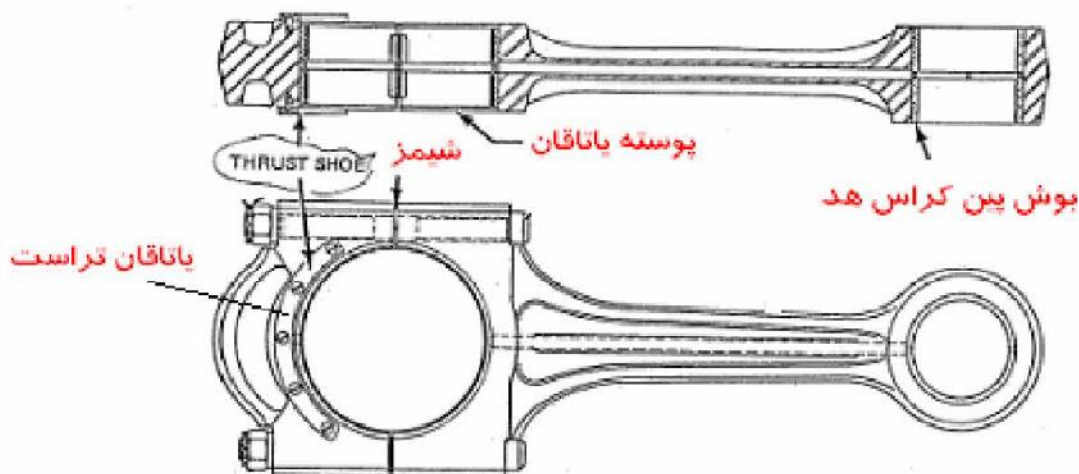
لازم به توضیح است که در حین تنظیم Run Out بایدباتوجه به جنس پیستون میزان رشد حررئی که در درجه حرارت بالا کار می کند نیز در نظر گرفته شود که از جداول مربوط می توان مقدار آن را به دست آورد .

باتوجه به اهمیت Run Out در کمپرسورهای جدید که مجهز به سیستم موبیلرینگ اند یکی از پارامترهایی که بطور مستمر اندازه گیری و تحت کنترل قرار می گیرد همین موضوع است که وقتی از حد دوتاسه هزارم اینچ بالاتر می رود باعث تحریک لایه کمپرسور می شود که در قسمت های اتئی راجع به آن بیشتر بحث خواهد شد.

دسته شاتون Connecting Rod

دسته شاتون رابط بین میل لنگ و کراس هداست که از یک طرف متصل به یاتاقان های متحرک میل لنگ و از طرف دیگر از طریق پین کراس هد Cross Head Pin به کراس هد متصل است و حرکت رفت و برگشتی یاتاقان های متحرک را به کراس هد و از آنجا به دسته پیستون و پیستون و نهایتا به گاز داخل کمپرسور منتقل می کند همچنین در داخل آن کانالی جهت ارسال روغن از طریق یاتاقان های ثابت به یاتاقان های متحرک و از آنجا به پین کراس هد تعبیه شده است.

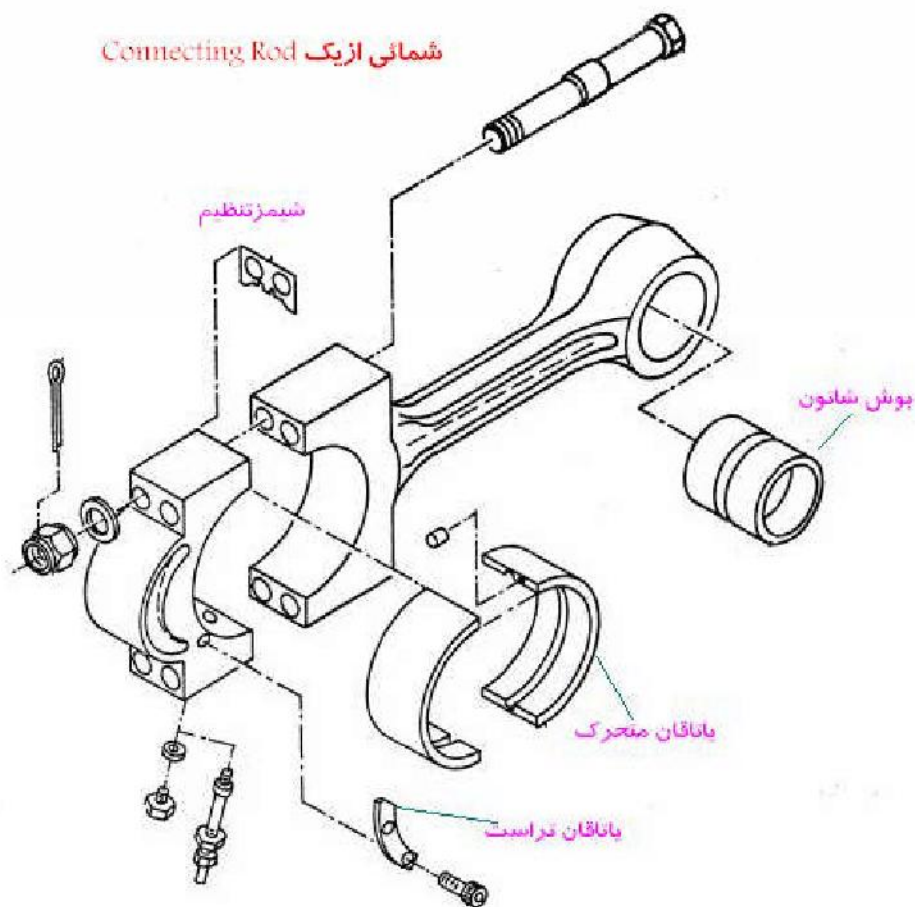
شمائی از یک دسته شاتون کمپرسور

مسئله بسیار حائز اهمیت برای این قطعه علاوه بر کلرنیس های بوشن های دو طرف آن هم محور بودن سوراخ های طرفین آن است که در صورتی که به هر دلیلی روی آن پیچیدگی ای وجود داشته باشد باعث مشکل نماید که معمولاً به توسط دستگاه های مخصوص و قبل از نصب و در حین تعمیرات اساسی چک می شوند تا از نظر پیچیدگی و تاب دار بودن اطمینان حاصل گردد. در شکل زیر شمائی از اجزاء و قطعات دسته شانون کمپرسورهای ۰۱ گنشان داده شده است.

شمائی از یک Connecting Rod

فلائیویل Flywheel

فلائیویل یا چرخ طیار قطعات سنگینی هستند که در ماشین اکت زفت و برگشتی اعم از موتور های احتراق داخلی و کمپرسور های زفت و برگشتی برای ذخیره انرژی و متعادل کردن حرکت و نیروهای روی میل لنگ استفاده می شود.

زیرا مقدار توان مورد نیاز کمپرسور برای کوپیدن گاز بصورت سیکنی است (فرضا در یک کمپرسور یک مرحله ای در یک دور کامل کمپرسور فقط در زمانی که سیکن تراکم در حال انجام است نیاز به انتقال قدرت روی پیستون است ولی قدرت تولید شده در الکتروموتور یا موتور بنزین در واحد زمان ثابت است نبودن فلائیویل باعث تغییرات شدید امپرزوی الکتروموتور شده و میتوان خسارت های زیادی را روی سیستم های محرک بوجود آورد و همچنین در توربین های بخار باعث ایجاد Surge شدید توربین می شود.

وظیفه فلاپویل این است که در فاصله زمانی که (در حین مکش یا در موقعیتی که فشار کمپرسور پایین است) کمپرسور توان خیلی بالایی نیاز ندارد انرژی مکانیکی زائد خود ذخیره نماید و در زمانی که کمپرسور نیاز به توان زیاد دارد (در حین تراکم) انرژی ذخیره شده خود را به میل لنگ و کمپرسور منتقل نماید و باعث نرم تر کار کردن دستگاه شود. که بسته به قدرت دستگاه دور ماشین تعداد سیلندر ها فشار دستگاه و..... فلاپویل از لحاظ وزن و قصر طراحی و ساخته می شود.

محفظه میل لنگ Crank Case

دراکتر کمپرسور های رفت و برگشتی محفظه میل لنگ هم به عنوان محل قرار گیری میل لنگ Crank Shaft و پایه های یانافان های ثابت و هم مخزن روغن سیستم Lube Oil و جایگاه قرار گیری پمپ اصلی روغن روانکاری Main Oil Pump و همچنین محل قرار گیری سیستم مرکزی روغنکاری قطره ای Manzel Lubricator است که هر دو سیستم در انتهای میل لنگ و به توسط چرخ دنده هایی با میل لنگ دوران می کنند.

در طرفین محفظه میل لنگ و در مقابل محل قرار گیری لنگ های میل لنگ و دسته شانون بسته به تعداد لنگ های میل لنگ (با تعداد مراحل کمپرسور) محفظه های محل حرکت کراس هد روی بدنه آن قرار گرفته است. که با توجه به تنش های کششی فشاری زیادی که روی بدنه Crank Case بوجود می آید و جلوگیری از گسیختگی دو طرف بدنه محفظه میل لنگ به توسط میله های قوی و محکم دو سر دنده ای به نام Tie Rod که در دهانه بدنه محفظه میل لنگ بین Rod Spacer قرار می گیرد و باید به توسط توڑک متر با گشتاور مناسب سفت شوند.

